

Bijlage: Evaluatie 11 pilots Sociaal Domein

De projecten die in deze bijlage aan de orde komen zijn:

1. Paashuis	1. Eigen Plan
2. WelKOM huis	2. Passend Onderwijs – Jeugdhulp
3. Welzijn op Recept	3. Jongeren in beeld
4. Leun en Steun	4. Schuldhelpverlening – Vroegsignalering
5. WMO -> WLZ	5. Stop drugs Nijkerk
6. Steady Base	

In het kort hieronder de bevindingen per project

1	Naam	Paashuis
	Doel	- Sociale cohesie versterken en ervaringen van overlast/onveiligheid terugdringen. - Eigenaarschap van inwoners bij hun wijk vergroten.
	Omschrijving	Er wordt aangesloten bij de behoeften die in de wijk leven en gestuurd op verbinding. De groep wijkbewoners die de activiteiten bezoekt wordt groter. Dit geldt ook voor de diversiteit van de groep.
	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	Inwoners doen mee aan activiteiten ook als zij een beperking hebben, uitdeelactie Sinterklaas, 285 buurtlunches, 40 paasmaaltijden, jongerenavonden, etc. Kosten € 15.000 Kostenreductie / -besparing: in financieel opzicht zijn er voor de gemeente geen directe besparingen. Maatschappelijk gezien zijn er mooie resultaten geboekt.
	Besluit:	Activiteit voortzetten Het Paashuis kan gezien worden als een basisaccommodatie (nota maatschappelijk vastgoed). De functie draagt bij aan het transformatieproces waarbij het doel is om de inwoners zoveel en zo lang mogelijk zelfstandig zijn/haar leven te laten leiden. Deze interventies dragen bij aan de transformatie die we in Nijkerk nastreven. In de programmabegroting 2022 – 2025 is aangegeven dat structurele inbedding van het Paashuis wordt betrokken bij de gebiedsontwikkeling van de wijk Paasbos.

2	Naam	Welzijn op Recept
	Doel	Vanuit eerstelijnszorg mensen met psychosociale klachten via de welzijnscoach begeleiden naar het welzijnswerk.
	Omschrijving	De huisartsen en praktijkondersteuners bespreken met hun patiënten de verwijsmogelijkheid richting welzijnsinstellingen. Indien de patiënten mee willen doen, maken de verwijzers een verwijfsbrief en sturen deze via het verwijssysteem naar de welzijnscoach. Binnen twee weken hebben Welzijnscoach en inwoner contact met elkaar. De welzijnscoach zorgt voor terugkoppeling richting verwijzer.

	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	Tot en met oktober 2021 zijn ruim 100 inwoners vanuit de eerstelijns verwezen. 34 huisartsen/POH'ers hebben een of meerdere verwijzingen gedaan. Kosten gemeente € 55.000 per jaar Kostenreductie / -besparing: in financieel opzicht zijn er voor de gemeente geen directe besparingen. Wel zijn er besparingen bij derden doordat medische behandelingen / - bezoeken worden voorkomen. De interventies voorkomen duurdere zorg. Maatschappelijk: Voorkomen vereenzamen / sociaal isolement bij ruim 100 inwoners. Financiële besparingen: Omdat de financiering van het welzijnswerk bij de gemeente ligt en die voor de zorg bij de zorgverzekeraar, is er voor de gemeenten in die zin nog geen sprake van een terugverdien effect in de kosten. <i>Zie bijlage Tussenevaluatie Welzijn op Recept.</i>
	Advies	• Activiteit structureel voortzetten onder de voorwaarde dat er tot aanvullende financiering wordt besloten. Hiervoor wordt een afzonderlijke voorstel opgesteld. • Bij de voorjaarsnota 2022 dit voornemen voor een integrale afweging voor te leggen aan de gemeenteraad. Deze interventies dragen bij aan de transformatie die we in Nijkerk nastreven.

3	Naam	WelKOM huis
	Doel	• bieden noodzakelijke levensstructuur • voorkomen dat problemen groter worden • minder (dure) professionele inzet
	Omschrijving	Het WelKOM huis kent een indicatievrije toegang en is daardoor een laagdrempelige inloopvoorziening voor mensen met verward gedrag. Het biedt naast de mogelijkheid van inloop ook dagbesteding en verzorgd laagdrempelige bedrijfsactiviteiten en sociale vaardigheidstrainingen. De activiteiten bij het WelKOM huis richten zich dus op cliënten die psychisch kwetsbaar zijn, waaronder zorgmijders. Alle bezoekers worden waar nodig outreachend ondersteund. Indien zij enige tijd niet op de locatie zijn gezien worden zij gebeld en/of thuis bezocht.

	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	2019 gemiddeld 70 bezoekersdagdelen per week. 2020 gemiddeld 84. Bezoek: 2019 - 170 pers. 2020 – 126 (i.v.m. Corona) (waarvan circa 18 personen een GGZ indicatie zouden krijgen). Kosten gemeente € 150.000, bijdrage derden € 90.000 totaal € 240.000. Bezoekersaantallen zijn zuivere resultaten omdat de voorziening voor de start er niet was. Kostenreductie / -besparing: in financieel opzicht zijn er voor de gemeente geen directe besparingen binnen de begroting. Het betreft een nieuwe voorziening. Uit de registratie is niet op te maken of de cliënten op andere wijze via een vergoeding van de gemeente begeleid werden. Wel kan worden aangegeven dat als de cliënten via de reguliere indicaties in aanmerking zouden komen de kosten waarschijnlijk hoger zouden liggen. De besparing zou dan uitkomen tussen de € 22.000 - € 49.000. Maatschappelijk gezien zijn er mooie resultaten geboekt en worden cliënten laagdrempelig geholpen om grotere problemen te voorkomen. <i>Zie bijlage Evaluatierapport WelKOM huis 2019-2020.</i>
	Advies	• Voorziening structureel voortzetten onder de voorwaarde dat er tot aanvullende financiering wordt besloten. Hiervoor wordt een afzonderlijke voorstel opgesteld. • Bij de voorjaarsnota 2022 dit voornemen voor een integrale afweging voor te leggen aan de gemeenteraad. • Aanscherpen en monitoren afspraken niet-arbeidsmatige- versus arbeidsmatige dagbesteding. • Uitkomsten gesprekken tussen VNG, Rijk en zorgverzekeraars (DBC-financiering) betrekken bij de besluitvorming voorjaarsnota. Deze interventies dragen bij aan de transformatie die we in Nijkerk nastreven.

4	Naam	Leun en Steun
	Doel	• inzetten op algemene voorzieningen in plaats van maatwerkvoorzieningen • kostenreductie
	Omschrijving	Waar mogelijk inzet lichte begeleiding in plaats van reguliere begeleiding. (niet altijd is reguliere begeleiding noodzakelijk)

		Hierdoor ontstaat de mogelijkheid de zorg af te schalen naar goedkopere begeleiding. Dit past binnen de transformatiegedachte om in te zetten op de eigen kracht van de inwoner.
	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	Per oktober 2021 is het project beëindigd en in het reguliere werk (inkoop) opgenomen. Besparing t.o.v. vorige situatie circa € 21,00 per uur per cliënt. Kostenreductie / -besparing: Schatting uren sinds oktober 2021 is 450 X € 21,00 = € 9.450.
	Besluit	Project is inmiddels beëindigd. Activiteit is opgenomen in het "productenboek" en maakt onderdeel uit van het regulier aanbod. Hierover is in het kader van de verordening en de beleidsregels voor de WMO reeds besloten.

5	Naam	WMO -> WLZ
	Doel	Verwijzen WMO-cliënten naar WLZ financieringsvorm.
	Omschrijving	Samenwerking met externe partner is gestopt. De ambtelijke organisatie heeft, ten koste van andere werkzaamheden, extra aandacht aan deze werkzaamheden besteed. Bekeken wordt of en hoe de eigen expertise is uit te bouwen.
	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	Afgelopen jaar tenminste 10 cliënten doorgeleid. Besparing circa € 440.000 (structureel). 10 dagdelen dagbesteding € 334,00 (p/wk), 8 uur begeleiding € 528 (p/wk), 4 uur HbH € 972 (p/wk), 46 weken (p/jr.).
	Besluit	Werkzaamheden voortzetten en bekijken of de expertise in de reguliere werkzaamheden kan worden ingebed.

6	Naam	Steady Base
	Doel	• zorg op maat per cliënt • met ambulante begeleiding zelfstandig wonen of in het uiterste geval doorstromen naar Beschermd Wonen. • Nijkerkse jongeren niet buiten de gemeente naar een zorginstelling
	Omschrijving	Steady Base/De Hilt is een voorziening voor tijdelijk verblijf voor jongvolwassenen (17-23 jaar) waarvoor de gebruikelijke residentiele jeugdhulpvoorzieningen te zwaar zijn of waarvoor Beschermd Wonen (vanaf 18 jaar) te zwaar is, maar begeleid wonen vooralsnog te licht. Deze voorziening waarin behandeling en begeleiding in combinatie met wonen plaatsvindt was niet beschikbaar in de gemeente Nijkerk. Voorheen vond verwijzing plaats naar een zwaardere en duurdere drie-milieuvoorziening onder de (verlengde) jeugdwet.

	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	15 jongeren zijn ingestroomd (niet bekend is of zij uit Nijkerk afkomstig waren) 2 jongeren zijn uitgestroomd naar Beschermd wonen (1 op wachtlijst) 5 jongeren uitgestroomd naar zelfstandig wonen met ambulante begeleiding 5 inwonend bij netwerk Geconstateerd is dat de zorgverlener over de afgelopen jaren onvoldoende heeft verantwoord en gemeente te laat heeft gemonitord. Dit is reden geweest tot opschalen naar bestuurlijk niveau. Uitkomst is dat kwalitatieve monitoring van de begeleiding nu enkel gericht is op rechtmatigheid en doelmatigheid van de beschikbaar gestelde middelen. Kosten gemeente € 148.000. Kostenreductie / -besparing: Er is geen sprake van kostenreductie (er is niet afgeschaald van zwaardere naar lichtere zorg). Wel is er sprake van besparing op kosten doordat hiermee is voorkomen dat doorstroming van de jongeren heeft plaatsgevonden. De besparing wordt geraamd op $(8 \times € 48.100 = € 384.800 -/- € 148.000 =) € 236.800$. Maatschappelijk: In de eigen gemeente is een adequate opvang die wisselend door cliënten wordt beoordeeld. De jongeren vallen allen onder de WMO wet en niet onder de Jeugdwet. In het kader van WMO geldt (nog) niet woonplaatsbeginsel. In de toekomst wel. Financieel: Waar de mensen uit Steady Base Nijkerk naar elders vertrekken om te wonen is die gemeente verantwoordelijk voor de kosten (want daar ingeschreven). Voor het eerste (half) jaar wordt door de gemeente van herkomst voor de overgang financiering meegegeven. Voor Beschermd Wonen kunnen we vanuit de regio niet per inwoner een kostenberaming maken.
	Besluit	• Met huidige aanbieder en project stoppen. • Voor achterblijvende cliënten (gemeente heeft zorgplicht) is gezocht naar adequate andere opvang elders. • Een aanbieder betrekken bij de uitwerking van beleid rond wonen met zorg / beschermd wonen die in staat is om flexibel mee te bewegen met de vraag die er ligt..

7	Naam	Eigen Plan
	Doel	• Complexe zorgvragen op een “makkelijke” manier aanpakken. • Oplossingen voor jongeren die tussen wal en schip vallen in de zorg en/of het sociaal domein. • Bevorderen van zelfredzaamheid en de rol die jongeren, ouders en voogden moeten oppakken. (verantwoordelijkheid bij het gezin, hierop aanspreken en blijven monitoren).
	Omschrijving	Er is niet gewerkt vanuit een businesscase. Er is aangesloten bij een programma waarbij de maatschappelijke problemen worden onderzocht en niet alleen geanalyseerd, maar tegelijkertijd worden opgelost. Binnen dit project is o.a. gebleken dat: • Drempel naar hulp m.b.t. verslaving hoog is voor jongeren en voor zorgmijders. • Binnen het transformatieproces moet worden gekeken of Eigenplan nog past binnen de huidige visie van werken of dat dit extern moet / kan worden belegd. • De succesfactoren zijn: hulpverlener is man, assertief, spreekt Arabisch en sluit aan bij de belevingswereld van jongeren (is tevens kwetsbaar).
	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	In 2020 zijn 14 gezinnen geholpen. Kosten gemeente € 15.000 per jaar (geraamd binnen regulier budget). De interventies voorkomen duurdere zorg.
	Besluit	Activiteit voortzetten, deze interventies dragen bij aan de transformatie die we in Nijkerk nastreven.

8	Naam	Passend Onderwijs – Jeugdhulp
	Doel	Voorkomen dat jongeren met gedragsproblematiek uitvallen en zonder startkwalificatie in uitkering, intensieve zorgtrajecten of criminaliteit belanden.
	Omschrijving	Praktijkschool Accent beschikt elke dag over een schoolcoach. De schoolcoach biedt aandacht en ondersteuning aan leerlingen waarvoor het (even) niet lukt om mee te doen in de klas. Na evaluatie van het project aan het einde van schooljaar 2019 – 2020 is de pilot gestopt. Het project leverde geen baten op voor de gemeente, (zowel financieel als immaterieel).
	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	De evaluatie leverde op dat de huidige invulling de volgende meerwaarde heeft: • meer rust en ruimte voor de leerling;

		• bijdrage aan zelfregulerend vermogen en daarmee aan meer rust in de klas; • taakverlichting van orthopedagoog en docenten. Er zijn aanbevelingen gegeven die handvatten bieden om de manier van werken zodanig aan te passen, dat er veel meer baten te realiseren zijn voor de doelgroep en daarmee ook voor de gemeente (positieve effecten op het terrein van jeugdhulp, vinden van een baan in de toekomst etc.). Gezien de transformatie- en taskforceopgave op het terrein van passend onderwijs en jeugdhulp, de gemeentelijke taak m.b.t. het Nationaal Plan Onderwijs (NPO) en de specifieke populatie leerlingen van Accent, wordt geadviseerd om met het NPO (middelen), aan de slag te gaan met een aangepaste variant van de pilot met als overkoepeld doel het verbinden van passend onderwijs en jeugdhulp (met een goede 0-meting). Kosten / baten Berekend is dat de gemeente bij voortzetting in de huidige vorm geen financiële en immateriële baten heeft en wel financiële lasten (€ 41.000). De school heeft bij voortzetting zowel financiële als immateriële baten (=/-€ 50.000 aan baten en € 5.000 aan lasten) en de jongeren immateriële baten.
	Besluit	Project is al gestopt. Bij de inzet van de NPO-gelden rekening houden met de aanbeveling uit dit project.

9	Naam	Jongeren in beeld
	Doel	• Sluitende aanpak Jeugdwerkloosheid. • Zoveel mogelijk jongeren bereiken en in beeld hebben. • Nijkerkse jongeren in de leeftijd van 23 tot 27 jaar benaderen, desgewenst te ondersteunen en in beeld te krijgen.
	Omschrijving	Gemeente Nijkerk ontvangt periodiek een rapport over de doelgroep. Na screening van de rapportage ontvangen jongeren een brief waarin ondersteuning wordt aangeboden bij het zoeken naar een opleiding/baan. Via whatsapp kunnen de jongeren contact leggen met een medewerker van de gemeente.
	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	In 2019 hebben 5 jongeren gereageerd op de brief via whatsapp. Resultaten: • 2x doorverwijzing naar RMC; • 1x doorverwijzing naar Plangroep en gebiedsteam vanwege schulden; • 1x gesproken en afgesloten i.v.m. Wajonguitkering; • 1x vervolcontact is afgehouden.

		In 2020 (eerste kwartaal) hebben 3 jongeren gereageerd op de brief via whatsapp. Resultaten: • 1x doorverwijzing naar accountmanager voor ondersteuning richting werk; • 2x gesproken en afgesloten. In 2021 hebben 4 jongeren op de brief gereageerd via whatsapp. Resultaten: • 2x doorverwijzing naar Jongerenloket; • 1x gesproken en ondersteund i.v.m. belemmering rondom verblijfplaats; • 1x wens voor fysiek vervolgcontact i.v.m. complexe problematiek. In financiële zin betreft het de inzet van capaciteit van de eigen organisatie. Dit is (nu) niet te kwantificeren.
	Besluit	Activiteit voortzetten, gelet op de resultaten is het wenselijk deze werkzaamheden voort te zetten, de werkzaamheden dragen bij aan de transformatie die we in Nijkerk nastreven.

10	Naam	Schuldhulpverlening – Vroegsignalering
	Doel	Schuldenproblematiek terugdringen om zo grote gevolgen op het dagelijks functioneren van mensen te beperken.
	Omschrijving	Door outreachend te werken wordt op basis van achterstanden in de betaling van de kosten van noodzakelijke levensbehoeften (huur, zorgverzekering, energie en water) snel zichtbaar waar mensen zijn met (beginnende) financiële problemen. Er kan dan vroegtijdig ondersteuning worden geboden.
	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	De werkzaamheden vanuit dit project zijn m.i.v. 1-1-21 een wettelijke taak van de gemeente geworden (Wgs). Met convenantpartners (woningbouwcoöperaties, nutsbedrijven, zorgverzekeraars) is gekozen voor een proactieve aanpak en is verwerkt in de reguliere werkzaamheden binnen de eigen gemeentelijke organisatie.
	Besluit	De werkwijze opnemen in het beleidsplan schuldhulpverlening 2021- 2025 en wordt nader uitgewerkt uitvoeringsplan schuldhulpverlening in 2022.

11	Naam	Stop drugs Nijkerk
	Doel	• bewustwording creëren over drugsgebruik onder ouders en jongeren; • vroegsignalering en goede toeleiding naar zorg; • gerichte aanpak op de omgevingsfactoren familie en vrienden en nazorg; • drugsaanbod en overlast van drugsgebruik in kaart brengen.
	Omschrijving	Er zijn verschillende activiteiten opgepakt, waaronder:

		Voorlichting V.O. Alcohol- en Preventiedag, convenant 'Verslavingspreventie op scholen' gesloten, bijeenkomsten P.O. met verslavingsexperts, themabijeenkomsten Jeugd en Jongerenwerk, theatervoorstellingen over drugs, alcoholmatigingsproject FrisValley, etc.
	Resultaat (inhoudelijk & financieel)	Resultaten: Het betrof activiteiten gericht op bewustwording. In hoeverre dit leidt tot besparingen dan wel bezuinigingen is niet concreet te maken. Financieel: Bekostiging vindt plaats vanuit het preventiebudget. Dit budget is met de taakstellend bezuiniging inmiddels met € 10.000 verlaagd. Binnen de resterende middelen is dit project uitgevoerd.
	Besluit	Blijf activiteiten uitvoeren gericht op preventie. Betrek de leefomgeving daarbij verbindt dit met lopende projecten (JOGG, etc.). Zet daarbij meer in op data gestuurd handelen waarbij het IJslandse preventiemodel ondersteunend kan zijn. N.B. De gemeenteraad heeft een uitgebreide evaluatie ontvangen via een raadsinformatiebrief d.d. 18 januari 2022.

Tussenevaluatie Welzijn op Recept augustus/september 2021.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Wat levert Welzijn op Recept op?	3
Kostenperspectief	3
Impact voor inwoners en de maatschappelijke impact	3
Kansen en aandachtspunten in de uitvoering	5
Kansen en risico's	5
Benodigde investering	5
Ontwikkelpunten voor de toekomst	6
Wat is het advies?	7
Korte uitleg van Welzijn op Recept	8
Werkwijze WOR Nijkerk	8
Bijdrage aan de transformatie: Minder medicaliseren, meer veerkracht en sociale zelfredzaamheid	9
Wat is er in Nijkerk bereikt?	10
Hoeveel is er verwezen naar Welzijn op Recept?	10
Wat gaan mensen doen vanuit Welzijn op Recept?	11
Wat is de invloed van de corona pandemie?	12
Hoe ervaren inwoners de begeleiding?	12
Ervaringen rondom de samenwerking tussen zorg en welzijn	13
Bijlage 1 Welzijn op Recept versus gebiedsteam	15
Bijlage 2 Interviews kranten en landelijke kennisnetwerk	16
Bijlage 3 Ervaringen van inwoners over wat Welzijn op Recept hen brengt.	17

Vrouw, 75 jaar:

"Ik ben nog maar net begonnen met Welzijn op Recept. Ik ben ernstig ziek en mijn wens is om af en toe naar buiten te kunnen met iemand. Even een winkeltje in of een kopje koffie drinken. Na het kennismakingsgesprek met de welzijnscoach is er voor mij een vrijwilliger gevonden. Ik heb onlangs met haar kennis gemaakt en het klikt goed. Hier ben ik erg dankbaar voor. Binnenkort gaan we erop uit. Daar verheug ik mij op! Het maakt me blij vanbinnen. Dit soort kleine dingen geven mijn leven meer zin!"

Inleiding

"Welzijn op Recept is een gezonde verwijs optie." (POH GGZ Hoevelaken)

In 2014 zijn de eerste gesprekken over Welzijn op Recept in Nijkerk geweest vanuit de gezondheidscentra en de welzijnsorganisatie Sigma in het kader van 'werken vanuit Positieve Gezondheid'. Deze aanvraag is toen niet door de gemeente gehonoreerd. In 2017 is tijdens de Dialoog Samen aan Zet wederom Welzijn op Recept ter sprake gekomen en is er een vooronderzoek gedaan bij de partners. Er bleek voldoende draagvlak voor Welzijn op Recept en op basis hiervan is een leer- en ontwikkelplan opgesteld. Dit plan is door de gemeente gehonoreerd met als doel om in drie jaar te leren hoe deze werkwijze vorm te geven met de verwachting het daarna, indien succesvol, te borgen.

In de zomer van 2019 is, met de projectgroep waarin welzijn en de eerstelijnszorg vertegenwoordigd is, gestart met de uitwerking van de werkwijze voor Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken waarbij gezamenlijke werkafspraken en de verwijssystemen gerealiseerd zijn. Bij aanvang is er afstemming geweest met het gebiedsteam en Nijkerk Sportief en Gezond over de afbakening en samenwerking rondom Welzijn op Recept. Vanaf 2020 is gestart met verwijzen vanuit twee huisartsenpraktijken. En vanaf medio mei 2020 kunnen alle huisartsen verwijzen naar het welzijnswerk. De financiering voor deze leer- en ontwikkelfase loopt tot juli 2022. Vanuit de werkgroep heeft twee keer per jaar ambtelijke terugkoppeling plaatsgevonden.

Deze tussenevaluatie, op 2/3 deel van de projectperiode, is bedoeld om inzicht te geven in de ervaringen met Welzijn op Recept in de afgelopen 2 jaar en geeft aan wat noodzakelijk is om deze werkwijze vanaf juli 2022 voort te kunnen zetten. Ook geeft het aan op welke manier Welzijn op Recept bijdraagt aan de transformatie die de gemeente Nijkerk voor ogen heeft.

Deze tussenevaluatie is op verzoek van de gemeente Nijkerk in de zomer van 2021 gemaakt zodat het meegenomen kan worden bij de bespreking van de begroting voor de komende jaren. Dit rapport is een aanvulling op de input voor de voorjaarsnotitie die begin april 2021 is ingediend bij het college en de betrokken ambtenaren en de raadsinformatie brief die medio juli 2021 is verzonden naar de griffie.

Vanuit de werkgroep, waarin Sigma Welzijn en alle huisartsenpraktijken in de gemeente Nijkerk vertegenwoordigd worden, is het advies: Zet deze samenwerking tussen zorg en welzijn vanaf juli 2022 voort op een structurele werkwijze. Zorg dat de succesfactoren zoals aangegeven in deze evaluatie geborgd blijven. En ben als gemeente nauwer betrokken bij de verdere doorvoering van deze transformatie. Een verdere uitwerking van het advies staat op pagina 7.

Man, 58 jaar:

Welzijn op Recept heeft mijn leven een positieve draai gegeven. Ik was depressief en somber, alle dagen waren hetzelfde, ik had weinig contact met anderen. In het kennismakingsgesprek kon ik niet aangeven, wat ik graag zou willen of leuk vind. Vroeger sportte ik veel, dat ben ik weer op gaan pakken. Ik vind het leuk en fijn om te doen! Wat ik merkte is, dat ik hierdoor ook wat ben afgevallen. Alles haakt in elkaar: Ik ben meer gaan letten op mijn eetpatroon en snoep in de avond niet meer. Doordat ik sport en overdag meer bezigheden heb, ik doe ook een schilder activiteit, slaap ik 's nachts veel beter. Ik ben in de avond écht moe. En door de contacten en activiteiten overdag is het ineens minder erg om in de avond alleen thuis te zijn. Dat is soms wel prettig eigenlijk. Er is meer balans gekomen in mijn leven, mijn leefstijl en mijn stemming. Het heeft mijn eigenwaarde vergroot, nu ik ook ben afgevallen".

Wat levert Welzijn op Recept op?

Wat Welzijn op Recept oplevert kan bekeken worden vanuit kostenperspectief en vanuit waarde voor de inwoners zelf. Daarbij komen ook de maatschappelijke effecten naar voren.

Kostenperspectief

Voor de kostenbesparing moet domein overstijgend gekeken worden zoals ook gebeurt bij de transformatie gedachte. Dit is echter geen eenvoudige opgave, zeker niet op lokaal niveau. Daarom pakt het landelijke kennisnetwerk Welzijn op Recept dit de komende jaren op en gaat samen met onderzoeksbureaus de maatschappelijke en financiële impact van Welzijn op Recept onderzoeken en bespreken met landelijke partijen zoals het ministerie van VWS en zorgverzekeraars.

Er zijn al enkele kleinere onderzoeken geweest zoals de procesevaluatie voor Welzijn op Recept en de retrospectieve studie met Marc Pomp in 2015 in Nieuwegein¹. Deze laten zien dat er sterke indicaties zijn dat Welzijn op Recept de zorgconsumptie in eerstelijns- en de tweedelijnszorg² verlaagt. (Informatie vanuit het landelijke kennisnetwerk Welzijn op Recept).

Onderzoeken die zich richten op de lange termijn effecten laten het volgende zien:

Engels onderzoek over 'social prescribing' laat zien dat de effecten op zorgconsumptie en zorgkosten in de tweedelijns en het eerstehulpbezoek dalen (gemiddeld met 25%) en het welbevinden van patiënten, hun zelfredzaamheid en sociale contacten toenemen. Uit 4 Engelse studies die de Sociale Return of Investment (SROI) berekende van projecten vergelijkbaar met Welzijn op Recept, kwam een gemiddelde SROI van £2,30 per geïnvesteerde £1 in het eerste jaar. Dit betekent dat elke geïnvesteerde Britse pond een sociale waarde van £2,30 oplevert³. Social Prescribing⁴ in Engeland is breder dan Welzijn op Recept in Nederland, bijv. ook verwijzing naar schuldhulpverlening of oppakken van huisvestingsproblemen zijn daarbij een onderdeel, maar er valt voldoende te vergelijken. (Informatie vanuit het landelijke kennisnetwerk Welzijn op Recept).

Ook kan er gekeken worden naar de andere manier van werken vanuit Positieve Gezondheid van huisarts Hans Peter Jung in Afferden⁵, die erg lijkt op de samenwerking die ook via Welzijn op Recept wordt gerealiseerd tussen eerstelijnszorg en het sociaal domein. Deze andere werkwijze heeft duidelijk laten zien dat 1 euro geïnvesteerd in de eerstelijnszorg en welzijn 4 euro minder kosten in tweedelijnszorg, diagnostiek, minder medicatie oplevert. Daarnaast levert het de juiste zorg op de juiste plek op, het verhoogt het welbevinden en zelfredzaamheid van de Welzijn op Recept deelnemers en het geeft de huisartsen die ermee werken meer werkplezier. Hier hoort ook andere financiering bij waarbij de productieprikkel is uitgeschakeld. Om dit te realiseren is de samenwerking met de zorgverzekeraar belangrijk.

Er zijn dus sterke indicaties dat de samenwerking tussen eerstelijnszorg en het welzijn zorgt voor een transformatie waarbij er minder zorgkosten in de tweedelijnszorg worden gemaakt. Omdat de financiering van het welzijnswork bij de gemeente ligt en die voor de zorg bij de zorgverzekeraar, is er voor de gemeenten in die zin nog geen sprake van een terugverdien effect in de kosten. Door als gemeente, zorg en welzijn meer samen op te trekken richting de zorgverzekeraar kan dit mogelijk veranderen. Wel levert het andere effecten op die de gemeente voor haar inwoners wil bereiken. Daarover leest u hieronder meer.

Impact voor inwoners en de maatschappelijke impact

De impact voor inwoners is lastig te kwantificeren. De gedachte vooraf was om het te meten met behulp van vragenlijst onderzoek. Echter er is geen eenvoudig meetinstrument om dat 'hard' te maken. Niet alle inwoners die verwezen zijn, konden of wilden door de corona situatie meedoen aan activiteiten waardoor het Welzijn op Recept traject niet volledig is doorlopen. Slechts van enkele inwoners zijn goede voor- en nametingen geweest wat voor het totaal geen representatief beeld geeft.

¹ Marc Pomp, Inge Velthuis, Jeannette Smiesing, Karen de Groot, Miriam Heijnders, Effectstudie Welzijn op Recept: Studie naar zorggebruik, sociale participatie en kosten, Rapport voor ZonMW, 2015

² Met 1^e lijnszorg bedoelen we : huisartsen en paramedici, met 2^e lijnszorg bedoelen we: ziekenhuiszorg, specialistische zorg, spoedeisende zorg

³ https://welzijnoprecept.nl/wp-content/uploads/2018/09/Rapport-Realist-Review-WoR-versie-18_09.pdf

⁴ <https://www.england.nhs.uk/personalisedcare/social-prescribing/>

⁵ <https://www.henw.org/artikelen/meer-tijd-voor-patienten-minder-verwijzingen>

In Nieuwegein zijn in 2015 de effecten bij deelnemers aan Welzijn op Recept al onderzocht door middel van kwalitatief onderzoek⁶. Deze resultaten wijzen in dezelfde richting als we in Nijkerk horen in zestal interviews en de eindgesprekken tussen welzijnscoach en deelnemers. De zes van deze verhalen staan door dit verslag heen beschreven en ze staan in bijlage 3.

Effecten aangegeven vanuit inwoners:

- Een ander gevoel gekregen en negatieve levensgebeurtenissen anders bekijken.
- Meer om naar uit te kijken op een dag/in de week. Mensen ervaren meer structuur in de dag en/of hebben meer zin in de dag.
- Afleiding hebben 'je zit niet zo in jezelf, je kunt je gedachten ventileren bij een maatje'.
- Fysiek en sociaal actiever zijn, er meer op uit gaan, meer bewegen, vaker andere mensen opzoeken (wat ze voorheen niet meer uit zichzelf deden).
- Mensen zijn assertiever, zelfverzekerder en weten beter wat ze zelf willen.
- Ervaren verbondenheid en vinden gelijkgestemde.
- Beter zijn gaan slapen (mede door meer zingeving en fysieke activiteit overdag)
- Wederkerigheid ervaren door het doen van vrijwilligerswerk of iets betekenen voor een ander (i.p.v. zich alleen zorgvrager te voelen)
- Het leven weer leuker en aangenamer vinden
- Zich blijer en gelukkiger voelen. Positiever in het leven staan.
- Van een neerwaartse spiraal weer veerkracht en positieve draai in het leven ervaren.

De resultaten in andere gemeenten wijzen in dezelfde richting als in Nijkerk. En zoals eerder genoemd is, zijn er onderzoeken gedaan naar Welzijn op Recept en 'social prescribing' in Engeland die ook laten zien dat het welbevinden van mensen toeneemt en mensen meer onderlinge verbondenheid ervaren.

Ook in Nijkerk zien we dat terug bijvoorbeeld bij de mensen die een maatje hebben gevonden of contacten met burens en vrienden weer hebben opgepakt. Ook zijn er meerdere mensen die vrijwilligerswerk zijn gaan doen. Omdat meer dan 50% van de deelnemers nog niet bekend was bij Sigma voor deze vragen, geeft dit een indicatie dat er een nieuwe groep inwoners wordt bereikt en die worden toegeleid naar het voorliggend veld.

Maatschappelijke effecten Welzijn op Recept:

- Meer sociale verbondenheid
- Meer vrijwilligers
- Meer (mogelijk ook eerder) benutten van activiteiten in het voorliggend veld
- Toename van fysieke en mentale gezondheid van inwoners

⁶ Welzijn op Recept: een duwtje in de rug bij het weer aangaan van sociale contacten. Heijnders M.L., Meijs J.J., de root C.M.
<https://in.booksc.me/book/55159836/0b4734>

Kansen en aandachtspunten in de uitvoering

Kansen en risico's

Er is een SWOT analyse gemaakt waarin de sterke en zwakke punten zijn weergegeven voor Welzijn op Recept. Hierin is te zien welke sterke punten, ontwikkelpunten, externe kansen en bedreigingen er zijn.

Sterktes *Het verwijssysteem en de terugkoppeling zijn in orde. *Er is 1 aanspreekpunt voor welzijn. *De welzijnscoach is laagdrempelig benaderbaar voor inwoners en zorgverleners. *De begeleiding en begeleiding van de welzijnscoach wordt als prettig ervaren. *Welzijnscoach heeft goed zicht op sociale kaart rondom organisaties en activiteiten. *Er is geen wachtlijst. *De praktijkbezoeken door welzijnscoach helpen om Welzijn op Recept op de kaart te houden. *De gezamenlijke werkgroep Welzijn op Recept houdt de samenwerking tussen zorg en welzijn gaande. *Aanwezige procesbegeleiding behoudt focus en voortgang. En linken met landelijke ontwikkelingen.	Zwaktes / Ontwikkelpunten *Het aantal verwijzingen per verwijzer is lager dan op basis van de populatie mag worden verwacht. *Er zijn geen structurele formele/informele contactmomenten, geen MDO's met welzijn. *De eerstelijnszorgverleners hebben weinig tijd voor contact onderhouden en 'samen leren'. *De werkgroep is enkel informierend en inspirerend, heeft geen invloed op praktijkvoering. *De bekendheid van Welzijn op Recept bij inwoners is nog laag dat bemoeilijkt het gesprek in de spreekkamer. *De functie van welzijnscoach is relatief nieuw en ontwikkeld zich verder. De begeleidingsmethodieken die de welzijnscoach hanteert breiden zich uit. *1 coach is kwetsbaar voor uitval. *De formatieplaats van de welzijnscoach en procesbegeleider is op basis van projectsubsidie.
Bedreigingen *Onzekerheden rondom de corona pandemie en maatregelen rondom (groeps)activiteiten. *Welzijn op Recept is niet opgenomen in de voorjaarsnota 2021. *Vervolg financiering gemeente nog onduidelijk, dit vormt risico voor vroegtijdig vertrek welzijnscoach. *Capaciteit van 1 welzijnscoach is onvoldoende bij meer verwijzingen per verwijzer. Kans op wachtlijsten. *Veranderende bekostiging voor de (multidisciplinaire) samenwerking in de eerstelijnszorg (O&I) waardoor er minder projectmatige inzet vanuit gezondheidscentra Nijkerk beschikbaar is.	Kansen *Indien er meer vragen komen rondom eenzaamheid/kwetsbare ouderen en langer thuis wonen, kunnen de PCSO gelden ingezet worden om activiteiten ontwikkelen. *Welzijn op Recept en het meerjarige ontwikkeltraject gezondheidscentra Nijkerk 'Samen Gezond (verder) sluiten op elkaar aan. *In Hoevelaken is traject gestart rondom samenwerken in de eerstelijnszorg. *Subsidie ZonMw voor lokale ondersteuning bij veranderen praktijkvoering bij huisartsen. *Landelijk kennisnetwerk doet meer onderzoek om impact van Welzijn op Recept te onderbouwen *Gemeente Nijkerk zet in op transformatie en Welzijn op Recept sluit daarop aan.

7

Benodigde investering

De benodigde investering in Welzijn op Recept zit voornamelijk in tijdsinvestering en personele inzet. Hieronder een toelichting daarop.

Welzijnscoach

Landelijk is berekend dat voor 0,5 fte de welzijnscoach z'n 50-70 cliënten voor Welzijn op Recept goed kan ondersteunen en begeleiden⁷. Dit ligt in lijn met de huidige ervaringen in Nijkerk. Het gaat dan om tijd voor begeleiden van de inwoners, administratie en terugkoppeling van verwijzing, contacten onderhouden met de verwijzers en de organisaties in het voorliggend veld (sociale kaart kennen).

De tijd voor gesprekken varieert sterk per Welzijn op Recept traject. Met de ene persoon blijkt telefonisch dat iemand toch geen behoefte heeft aan Welzijn op Recept en bij de andere persoon zijn er meerdere gesprekken gedurende een half jaar. Gemiddeld is de tijdsinvestering voor de gesprekken 3 a 4 uur per persoon (dit is exclusief reistijd).

⁷ <https://www.gc-nijkerk.nl/organisatie-infrastructuur/>

⁸ <https://welzijnoprecept.nl/integraal-inkoopadvies-welzijn-op-recept/>

Daarnaast verzorgt de welzijnscoach de terugkoppeling aan de huisarts, wordt het dossier bij Sigma bijgewerkt en in deze projectperiode is er ook een uitgebreidere registratie i.v.m. de monitoring. Afhankelijk van de vraag van de inwoner is de welzijnscoach bezig met de afstemming met derden bijvoorbeeld collega mantelzorgondersteuning, het Welkomhuis, gebiedsteam of de welzijnscoach zoekt informatie op voor de betreffende inwoner. Ook de contacten onderhouden met de zorgverleners en aanbieders van activiteiten i.v.m. het kennen van de sociale kaart vergt tijd. Daarnaast neemt de welzijnscoach deel aan de werkgroep vergaderingen en is het belangrijk om bij- en nascholingen te volgen rondom bijv. gesprekstechnieken, omgaan met eenzaamheid etc.

Procesbegeleiding

De projectbegeleider is 2 tot 4 uur per week betrokken en behoudt het overzicht over het gehele traject en de benodigde vervolgacties. Deze onderhoudt ook het netwerk op projectniveau en is een sparring-partner voor de welzijnscoach. De procesbegeleider zorgt voor het monitoren van de voortgang, maken van verantwoordings-rapportages. De procesbegeleider begeleidt de werkgroep vergaderingen, maakt de notulen en nieuwsbrieven en houdt de landelijke ontwikkelingen bij. Dit alles neemt veel projectmatig werkzaamheden weg bij de welzijnscoach.

Werkgroep leden

De werkgroep komt 5 tot 6 keer per jaar bij elkaar voor een ontmoeting van 1,5 à 2 uur. Hierbij gaat het vooral over de voortgang en de leer- en verbeterpunten in de Welzijn op Recept werkwijze. En de werkgroep is een klankbord voor de welzijnscoach en procesbegeleider. Daarnaast zijn de huisartsen de linking pin naar de hagro's en sturen zij de nieuwsbrieven door naar hun collega's. Deze tijdsinvestering door de eerstelijnszorgverleners en betrokken managers komt niet uit de projectfinanciering en is een vorm van cofinanciering/eigen tijdsinvestering.

Ontwikkelpunten voor de toekomst

Welzijn op Recept is als interventie onderbouwd vanuit de positieve psychologie en in vele gemeenten beproefd. Ook in Nijkerk is de interventie met succes gestart en alle huisartsenpraktijken kunnen verwijzen. Het verwijzingsproces en samenwerking tussen zorg en welzijn is qua werkproces en veilige verwijzingsroute geregeld. De basis staat.

Er zijn ook nog ontwikkelpunten die bij een vervolg meegenomen worden:

1. **Komen tot een bredere samenwerkingsrelatie.** Elkaar kennen en begrijpen is essentieel voor samenwerken en blijft een punt van aandacht. De huisartsen en POH'ers geven aan dat het vertrouwen in de welzijnscoach toeneemt door de terugkoppelingen en praktijkbezoeken. Echter de formele en informele contacten tussen welzijnscoach en de zorgverleners zijn niet structureel geborgd. Aandacht voor en investeren in deze samenwerking blijft nodig. Het is aan te raden om:
 - de aankomende jaren meer structurele contactmomenten te organiseren bijvoorbeeld middels multidisciplinaire overleggen of casusbesprekingen.
 - ook vaker informele ontmoetingen organiseren zoals gezamenlijke koffiemomenten en gezamenlijke bij- en nascholingen.

Daarnaast onderzoeken we of het creëren van een werkplek voor de welzijnscoach bij de gezondheidscentra helpt om de contacten tussen zorg en de welzijnscoach te verbeteren.

2. **Meer impact creëren door meer verwijzingen naar welzijn.** Vanuit de wetenschap dat 20-50% van alle spreekuurcontacten bij de huisarts psychosociale problematiek betreft waarbij niet een medisch maar sociaal maatschappelijk probleem onderliggend speelt, is 10-12 verwijzingen per huisarts per jaar weinig. Het vraagt een veranderproces rondom het anders omgaan met psychosociale problematiek door zorgverleners en inwoners. Dit veranderproces kan alleen gerealiseerd worden vanuit de huisartsenpraktijken zelf en door meer bekendheid te geven onder inwoners aan deze verwijzingsmogelijkheid. Het gesprek over de verwijzing gaat makkelijker wanneer verwijzen naar welzijn als 'vanzelfsprekend' wordt gevonden. De werkgroep kan dit stimuleren.
3. **Het bieden van continuïteit van Welzijn op Recept en verhogen betrokkenheid vanuit de gemeente,** draagt mogelijk bij aan de bereidheid om ook meer gebruik te maken van het welzijnswerk en vanuit de eerstelijnszorg te blijven investeren in deze samenwerkingsrelatie. Het kan ook helpend zijn als de gemeente als partner nauwer betrokken is bij Welzijn op Recept en meer samen met de eerstelijnszorg optrekt in de transformatie. Vanuit de samenwerking, tussen de gemeente, welzijn en de huisartsen Eemland, kan

Tussenevaluatie Welzijn op Recept gemeente Nijkerk 7 september 2021 (definitief)

gezamenlijk het gesprek aan gegaan worden met de preferente zorgverzekeraar, in Nijkerk is dat Zilverkruis Achmea⁹, over meten van effecten en shared savings.

Wat is het advies?

Als werkgroep adviseren we, op basis van de tot nu toe behaalde effecten, om Welzijn op Recept op een structurele manier te borgen vanaf juli 2022.

De succesfactoren uit de SWOT analyse (zie pagina 5) laten zien wat nodig is om deze samenwerking tussen zorg en welzijn te borgen zodat het bijdraagt aan de transformatie.

Het hebben van één aanspreekpunt, de welzijnscoach, is voor zorgverleners in de eerstelijns essentieel gebleken voor een goede samenwerking. Om dit vanaf juli 2022 voort te zetten is het borgen van deze functie/formatieplaats bij Sigma nodig. Advies is om minimaal de huidige bezetting te faciliteren:

- Inzet welzijnscoach 20 uur per week
- Inzet procesbegeleider gem. 2 uur per week

De inzet van de procesbegeleiding is bedoeld voor de doorontwikkeling van Welzijn op Recept en bestendigen van de lokale, domein overstijgende samenwerking.

Voor de komende jaren is er per jaar een basisbedrag nodig van 55.000 euro. Het advies is om de looptijd van de volgende fase te koppelen aan de meerjarige subsidiebeschikking voor Sigma, zodat de verantwoording van Welzijn op Recept in de jaarverantwoordingen van de organisatie meegenomen kan worden en er voor een volgende contractperiode besproken kan worden of deze interventie toegevoegd wordt aan de basisdiensten van de organisatie ten behoeve van inwoners van de gemeente Nijkerk.

Omdat de samenwerking tussen zorg en welzijn nog niet vanzelfsprekend is én Welzijn op Recept zich nog verder ontwikkelt, is het advies om naast de welzijnscoach ook uren op te blijven nemen voor procesbegeleiding en samenwerking. Inzet van de projectleider is nodig voor de verbinding met de landelijke ontwikkelingen en voor het (in samenspraak met de werkgroep) formuleren, monitoren en evalueren van resultaatafspraken voor de volgende periode.

Daarnaast is het advies om het (ook tot nu toe gerealiseerde) halfjaarlijks ambtelijk overleg te handhaven om de voortgang en effecten te bespreken. Wanneer Welzijn op Recept nog beter wordt benut door de eerstelijnszorg en meer inwoners via de welzijnscoach verwezen worden naar het voorliggend veld, dan zou er jaarlijks de mogelijkheid moeten zijn om het budget daarop aan te passen om wachtlijsten te voorkomen. Dit past o.i. in het proces van transformatie.

Daarnaast adviseren we de gemeente Nijkerk om de samenwerking met de eerstelijnszorg en deze (en andere vormen van) domein overstijgende samenwerking ook onderdeel te maken van de transformatie visie. De gemeente kan samen met de werkgroep en de huisartsen (Huisartsen Eemland¹⁰) in gesprek met de preferente zorgverzekeraar, Zilverkruis Achmea¹¹, om de transformatie verder door te zetten en de financiering hierop te laten aansluiten. Dit geeft ook meer garanties voor het borgen van de inzet van eerstelijns zorgverleners op diverse thema's.

De gemeente kan wat betreft Welzijn op Recept bijvoorbeeld het initiatief nemen tot het sluiten van een convenant met daarin de benodigde lange termijn investeringen, resultaatafspraken en shared savings.

Laten we samen de 'wissels om zetten'!

Voor uitgebreidere informatie over wat Welzijn op Recept is, wat er toe nu toe bereikt is in Nijkerk en wat de bevindingen zijn van de betrokken zorgverleners en inwoners, verwijzen we u naar de volgende hoofdstukken.

⁹ <https://www.volksgezondheidenzorg.info/node/10773/tabel>

¹⁰ <https://huisartseneemland.nl>

¹¹ <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/zorgverzekering/regionaal-internationaal/regionaal#node-grootste-zorgverzekeraarconcern-gemeente>

Korte uitleg van Welzijn op Recept

Welzijn op Recept is een interventie ontwikkeld vanuit een gezondheidscentrum in Nieuwegein ingegeven vanuit het feit dat bij de huisartsen veel patiënten komen met klachten die geen medische oplossing vragen. Deze psychosociale klachten worden nu vaak gemedicaliseerd. De klachten blijven bestaan en mensen komen vaak herhaaldelijk terug bij de huisarts. Welzijn op Recept helpt inwoners en de eerstelijnszorgverleners om op een andere manier om te gaan met deze klachten gebaseerd op de 6 pijlers van duurzaam geluk van hoogleraar Jan Walburg. Hiermee sluit deze interventie aan bij het werken vanuit Positieve Gezondheid en Positieve Psychologie. Inmiddels wordt deze interventie in meer dan 100 gemeenten aangeboden in

samenwerking tussen huisartsen, gemeenten en het welzijnswerk.

Vrouw, 66 jaar:

“Na Welzijn op Recept heb ik een ander gevoel gekregen over alleen zijn. Ik vind dat nog steeds heel moeilijk, maar heb meer gekregen om naar uit te kijken. Ik heb nu mijn vrijwilligerswerk en 2 maatjes. Dit geeft me afleiding: je zit niet zo in jezelf, je kunt je gedachten ventileren bij iemand. Mijn maatje is ook alleen. Hierdoor kan ik mijn gevoel met haar delen over het gemis van mijn partner. Zij begrijpt precies wat ik bedoel. We fietsen veel samen. Met z’n tweeën is het leuker, ik voel me blijer en ik kom weer, waar je alleen niet zo snel komt, bv. op een terras.”

“Door de actie van mijn huisarts heb ik nu meer perspectief in mijn leven.” (Reactie inwoner)

De werkwijze van Welzijn op Recept in de gemeente Nijkerk is vrijwel gelijk aan wat het landelijk kennisnetwerk Welzijn op Recept heeft uitgewerkt. Er is een welzijnscoach bij Sigma aangesteld die naar inwoners en eerstelijnszorgverleners hét gezicht en aanspreekpunt vormt voor Welzijn op Recept. De welzijnscoach biedt kortdurende ondersteuning aan inwoners die verwezen zijn vanuit de eerstelijnszorg. Het gaat dan om enkele gesprekken gedurende een periode van 2-6 maanden. Deze welzijnscoach kent de lokale sociale kaart goed en onderhoudt contacten met organisaties in het voorliggend veld. Het grootste deel van het projectbudget wordt besteed aan de inzet van deze welzijnscoach.

De huisartsen en praktijkondersteuners bespreken met hun patiënten de verwijzingsmogelijkheid naar welzijn. Indien de patiënten mee willen doen, maken de verwijzers een verwijfsbrief op en sturen deze naar de welzijnscoach via een AVG proof verwijfssysteem. Wat betekent dat de inwoners niet alleen een folder hebben gekregen over welzijn maar ze ook zijn aangemeld zodat de Welzijnscoach binnen 2 weken contact met de inwoner opneemt. De welzijnscoach zorgt ook voor een terugkoppeling richting de verwijfzer. Deze terugkoppelingen komen in het Huisartsen Informatie Systeem (HIS). Welzijn op Recept is daarmee geen vrijblijvende suggestie maar een volwaardige verwijfzing.

De welzijnscoach heeft 1 of meerdere gesprekken met de inwoner over wat er nodig is om weer meer levensgeluk te ervaren. Soms komt het tot één activiteit bijvoorbeeld het meedoen met de scootmobiel club en soms tot meerdere activiteiten. Het kan zijn dat de inwoners de activiteiten helemaal zelf oppakken of dat de welzijnscoach helpt met zoeken of meegaat bij een 1e keer.

Op projectniveau is er een werkgroep die de samenwerking tussen zorg en welzijn stimuleert. Zij hebben het werkproces uitgewerkt, verzorgen de communicatie rondom Welzijn op Recept richting verwijfzers en patiënten en monitoren de voortgang en leerpunten vanuit het project en geven suggesties hoe dit verbeterd kan worden. Zowel vanuit het welzijn als de eerstelijnszorg zijn vertegenwoordigers in deze werkgroep. Er is 1 huisarts uit Hoevelaken en

Tussenevaluatie Welzijn op Recept gemeente Nijkerk 7 september 2021 (definitief)

1 huisarts uit Nijkerk en zij zijn vanuit de Hagro's de contactpersonen. De gemeente neemt op haar verzoek geen deel aan de werkgroep. Wel is er elk half jaar een overleg met ambtenaren om de voortgang te bespreken.

Hoe verhoudt Welzijn op Recept zich tot de andere diensten van Sigma?

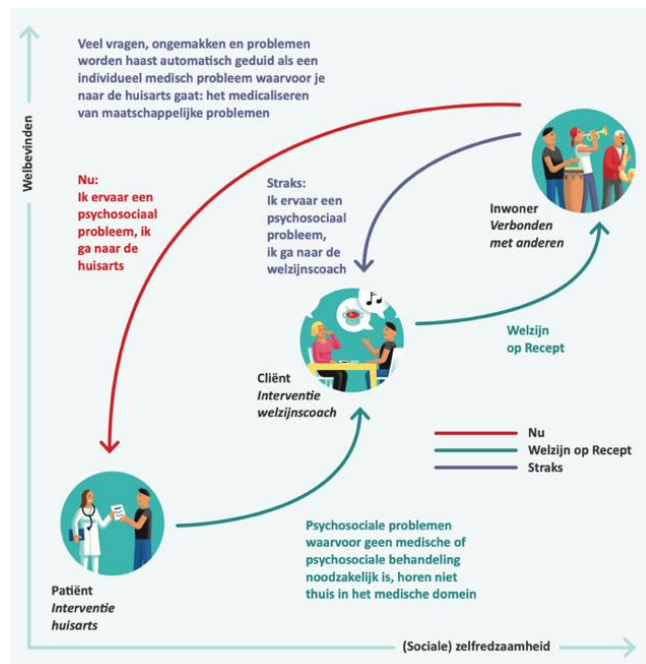
Welzijn op Recept zorgt voor een betere verwijs- en samenwerkingsrelatie tussen welzijn en de eerstelijnszorg waar dit voorheen sporadisch was en er geen samenwerkingsafspraken waren. De huisartsen informeerden hun patiënten soms al wel over welzijnsactiviteiten echter dat was vrijblijvend. Het landelijk kennisnetwerk heeft aangegeven dat 50-60% van deze mensen daarmee niet bij het welzijnswerk komen. Door de verwijsbrief en opvolging vanuit de welzijnscoach wordt binnen 2 weken contact opgenomen. De werkwijze zorgt dat er een groep inwoners bij Sigma komt die eerder niet kwamen, meer dan 50% van de deelnemers was nog niet bekend bij Sigma. Uiteraard werkt de welzijnscoach samen met haar collega's en het kan zijn dat een andere professional binnen Sigma de begeleiding verder oppakt bijvoorbeeld in het geval van mantelzorgvragen.

Hoe verhoudt Welzijn op Recept zich tot de inzet van de gebiedsteams?

Al bij de start van Welzijn op Recept is er met de gebiedsteams coördinatoren besproken waar Welzijn op Recept voor dient en wat bij de gebiedsteams thuishoort. De gebiedsteams zijn er voor inwoners met zwaardere of complexere problematiek en/of waar een beschikking voor nodig is. Dit is ook zo in het projectplan aangegeven. (Zie bijlage 1) In de praktijk is het een enkele keer voorgekomen dat er iemand verwezen is die beter door het gebiedsteam geholpen kon worden. Indien dit gebeurt bespreekt de welzijnscoach dit met de inwoner, koppelt dit terug aan de verwijzer en legt de nodige contacten.

Bijdrage aan de transformatie: Minder medicaliseren, meer veerkracht en sociale zelfredzaamheid

Hoe draagt Welzijn op Recept bij aan de transformatie die de gemeente Nijkerk voor ogen heeft?

Zoals genoemd is Welzijn op Recept een interventie om minder te medicaliseren en meer 'de juiste zorg op de juiste plek te bieden' voor inwoners met psychosociale klachten. Het activeert inwoners om activiteiten te ondernemen vanuit verbondenheid en wederkerigheid. Welzijn op Recept wordt op meerdere plekken genoemd in het kader van anders werken of transformeren. Het is een praktische uitwerking op lokaal niveau van een grotere beweging in Nederland die in het laatste rapport van de Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving wordt samengevat in: de wissels omzetten.¹² Hoe gaan we komen van ons richten op problemen van individuen naar een samenleving van veerkracht? Van medicaliseren naar sociale zelfredzaamheid?

Voor de langere termijn zit de meerwaarde in het doorbreken van de automatische reflex om oplossingen voor psychosociale problemen in het medische domein te zoeken. En dat inwoners door de welzijnscoach en vanuit verbondenheid met anderen geholpen worden bij

levensgebeurtenissen. Het normaliseren van het omgaan met levensgebeurtenissen in plaats van het medicaliseren daarvan. Daarmee sluit Welzijn op Recept aan bij de transformatie gedachte van de gemeente Nijkerk.

Vrouw, 70 jaar:

"Ik heb Welzijn op Recept als heel positief ervaren. Het was voor mij echt nodig weer iets te ondernemen. Ik was somber en depressief. Ik heb er een maatje aan overgehouden en ben vrijwilligerswerk gaan doen. Ik sta nu positiever in het leven. Het is fijn om samen te kunnen optrekken. Ik ben meer in beweging en betekenen ook iets voor een ander.

Ik zat in een rouwproces. Nu kan ik erover praten met iemand die mij begrijpt, dat geeft rust.

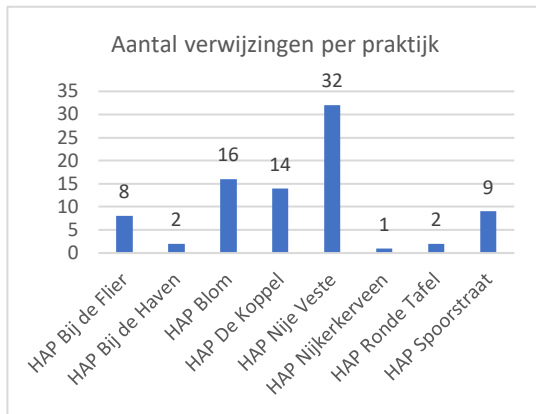
Ik heb nu meer het gevoel, dat ik er weer toe doe, ik heb zin in de dag en mag anderen helpen. Ik slaap beter en beweeg meer. Alleen ging ik er niet op uit, zat "achter de geraniums:".

Ik zat in een neerwaartse spiraal en door het contact met mijn maatje en mijn vrijwilligerswerk heb ik weer meer zin in de dag. Ik kijk uit, naar wat ik ga ondernemen. Ook het feit dat ik iets voor een ander doe maakt, dat ik me beter voel."

Wat is er in Nijkerk bereikt?

Eerder is uitgelegd hoe de werkwijze van Welzijn op Recept in Nijkerk is. Hier onder wordt toegelicht hoeveel inwoners via die weg verwezen zijn naar het welzijnswerk, wie er verwijst. We schetsen wat mensen gaan doen vanuit Welzijn op Recept en hoe zij de begeleiding ervaren. Ook geven we aan wat de invloed van corona is geweest op de uitvoering van Welzijn op Recept.

Hoeveel is er verwezen naar Welzijn op Recept?

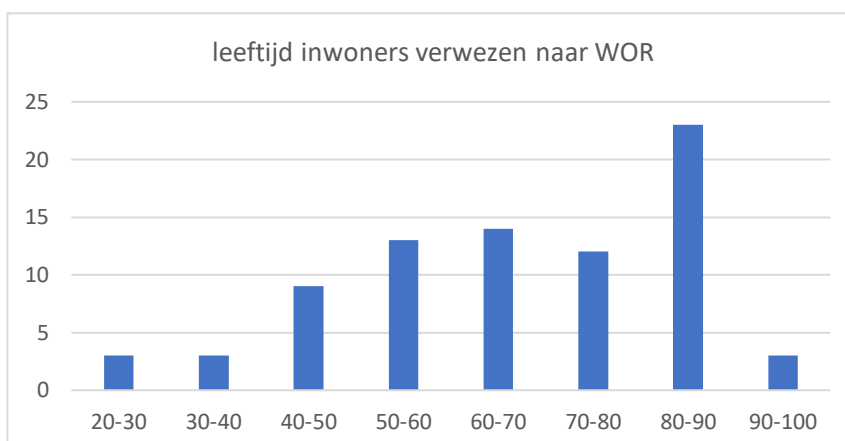

Vanaf mei 2020 kunnen alle huisartsen en praktijkondersteuners in de gemeente Nijkerk een welzijnsrecept uitschrijven. Eind juli 2021 zijn er 84 inwoners vanuit de eerstelijns verwezen naar Welzijn op Recept middels het afgesproken verwijzingsproces.

Het aantal huisartsen en praktijkondersteuners dat een of meerdere keren naar WOR verwijst neemt nog steeds toe. Begin 2020 waren het 2 verwijzers, in maart 2021 hadden 25 huisartsen/POH'ers een of meerdere verwijzingen gedaan en in juli 2021 is dat gegroeid naar 34 verwijzers. Steeds meer huisartsen en praktijkondersteuners zien Welzijn op Recept als 'nieuwe' verwijzingsmogelijkheid.

"Ik verwijs nooit tijdens de eerste gesprekken naar Welzijn op Recept. Het is belangrijk eerst mensen te leren kennen. Als ik merk dat de balans zoek is en het mensen niet lukt om zelf in actie te komen dan vertel ik erover. Ik geef altijd aan dat mensen vrijblijvend met de welzijnscoach kennis kunnen maken. Dat ik de welzijnscoach ken en deze laagdrempelig bereikbaar is voor inwoners werkt positief." (POH GGZ Hoevelaken)

Het is positief dat steeds meer huisartsen en praktijkondersteuners verwijzen naar Welzijn op Recept. Echter het is nog een kleine groep die frequent verwijst. Circa 5 verwijzers halen gemiddeld 1 verwijzing per maand. *Onderzoek landelijk laat zien dat in een normale huisartsenpraktijk 20%-50% van de spreekuurcontacten wordt besteed aan psychosociale problematiek. Het gaat om patiënten die door levensgebeurtenissen "vast komen te zitten" in het ziektemodel en hierdoor vaker bij de huisarts, praktijkondersteuners en andere eerstelijnszorgverleners komen. Het betreft mensen die nog over onvoldoende veerkracht beschikken om zelfstandig te herstellen.*¹³ Hiermee wordt duidelijk dat er in Nijkerk nog veel meer naar Welzijn op Recept verwezen kan worden. Dit is een van de verbeterpunten voor de komende jaren.

De interventie wordt benut voor alle leeftijdscategorieën. Verwezen inwoners zijn tussen 20 en 95 jaar oud en de gemiddelde leeftijd is 66 jaar. Er zijn 62 vrouwen en 22 mannen verwezen. Eind juli 2021 had 58% van de verwezen patiënten had nog niet eerder gebruik gemaakt van de diensten van Sigma. Mensen die eerder eenmalig of voor langere tijd bij Sigma kwamen deden dat vooral voor ouderadvies, formulierhulp of hebben al eens contact gehad over het zoeken naar vrijwilligerswerk.

"Welzijn op Recept is juist de komende periode belangrijk sowieso door de toename van eenzaamheid die ik in mijn spreekkamer signaleer." (POH Somatiek Gezondheidscentra Nijkerk)

¹³ <https://welzijnoprecept.nl/integraal-inkoopadvies-welzijn-op-recept/>

Vrouw, 61 jaar:

“Er is geen druk, er wordt met je meegekeken, dat is heel fijn. Niets moet alles mag, je wordt gestimuleerd om iets te doen! Ik doe nu vrijwilligerswerk en wil dat graag uitbreiden, dat geeft me nog meer structuur. Verder ben ik gaan wandelen, dat doe ik nu 2x in de week, met een oud-collega. Door mijn vrijwilligerswerk ben ik weer onder de mensen, ben ik minder bezig met mezelf. Ik laat alles op dat moment los. Je bent er op dat moment voor de medemens. Ik heb ook geleerd om beter mijn grenzen aan te geven. Ik doe weer mee en durf nu dingen te doen, die ik voorheen niet deed, bv. iets bespreekbaar maken van wat me niet zint. Dat is nieuw voor me, maar het doet me goed.”

Wat gaan mensen doen vanuit Welzijn op Recept?

- Bij 23 mensen is er één of zijn er meerdere passende activiteit(en) gevonden en is het WOR traject afgesloten.
 - Bij 10 mensen waren alleen de gesprekken met de welzijnscoach al voldoende om zelf weer acties te ondernemen of zich prettiger te voelen.
 - Bij 20 mensen loopt het Welzijn op Recept traject nog soms is er al wel een passende activiteit gevonden. Soms konden de gewenste activiteiten niet doorgaan of willen mensen wachten tot de corona periode voorbij is.
 - Bij 12 andere mensen kwam het uiteindelijk niet tot een passende activiteit bijvoorbeeld doordat ze door ziekte uitgevallen zijn of het bleek dat bijvoorbeeld de problematiek te zwaar was en inzet van gebiedsteam of POH GGZ meer passend was. De welzijnscoach neemt dan, met toestemming van de inwoner, contact op met de huisarts of het gebiedsteam voor een warme overdracht.
- Met 2 mensen is geen contact gekregen.
 - 17 mensen hebben, om uiteenlopende redenen waaronder de corona situatie, aangegeven nu geen behoefte te hebben aan een Welzijn op Recept traject.

“Voor mij waren 3 gesprekken genoeg om mij vooruit te helpen. Was nuttig en prettig.” (Reactie inwoner)

“Ik denk dat mensen met Alzheimer wel iets kunnen hebben aan begeleiding maar het ligt aan de fase waarin ze zijn.” (Reactie inwoner)

Het grootste deel van de mensen heeft afgelopen periode contact gekregen met een (vrijwilligers) maatje of heeft contacten in de buurt opgepakt. Daarnaast zijn mensen vrijwilligerswerk gaan doen of willen dit na corona gaan doen. Sommige inwoners zijn in contact gekomen met de mantelzorgconsulent en het Centrum voor Levensvragen (zingeving en rouw). Ook gingen er mensen naar het taalcafé, kregen hulp bij financiën of hulp bij solliciteren. Enkele inwoners zijn gaan bewegen of hebben een cursus mindfulness gevolgd.

Vrouw, 46 jaar:

"Ben met allerlei klachten naar de huisarts gegaan, die Welzijn op Recept adviseerde. Door corona kon ik geen activiteit oppakken want het meeste lag stil. Heb wel regelmatig met de welzijnscoach gesproken. Dit is fijn er wordt met je meegekeken en je hoeft niet alles alleen te doen. Het is fijn om je hart te kunnen luchten. Het heeft me ook aan het denken gezet. Mijn klachten zijn niet verminderd, maar ik ben wel meer gaan tekenen. Dat levert rust op en minder stress. Ook probeer ik meer te kijken naar de mogelijkheden en minder naar wat niet kan.

Ik heb nog steeds veel zorgen, maar kan het door te tekenen even achter me laten. Ik hoop, dat ik na de vakantie vrijwilligerswerk kan oppakken".

Wat is de invloed van de corona pandemie?

Vanaf het voorjaar van 2020 konden alle huisartsenpraktijken verwijzen naar Welzijn op Recept en toen begon ook de corona crisis. In de eerste golf konden mensen minder makkelijk naar de huisarts en waren de huisartsen druk met het opzetten van speciale coronaspreekuren en veranderen van hun praktijkvoering. Dit heeft de verwijzingen naar welzijn geremd. De huisartsen en praktijkondersteuners merken gedurende de hele corona situatie dat veel patiënten terughoudender zijn en minder snel de huisarts bezoeken. Soms leidt dit tot een positief effect omdat mensen zelf tot andere oplossingen komen. En aan de andere kant zijn er ook zorgen omdat huisartsen minder zicht hebben op hoe het met mensen gaat en over een grotere groep inwoners die eenzaamheid en sociaal isolement ervaren.

De huisartsen merken dat er een groep mensen is die langere tijd passiever zijn en bijvoorbeeld geen sociale activiteiten ondernemen en soms ook spanning of angst ervaren om dat wel weer op te pakken. Dit speelt ook mee bij Welzijn op Recept, sommige mensen hielden zelf vervolg stappen af. Of de activiteiten waar men heen wilde lagen stil. De welzijnscoach was er juist om met de inwoners te kijken naar wat er wel kan zoals een maatje, bewegen in de buitenlucht etc. Echter niet iedereen heeft hierdoor het hele traject van Welzijn op Recept kunnen doorlopen.

Hoe ervaren inwoners de begeleiding?

Deelnemers wordt gevraagd om anoniem, via een vragenlijst, aan te geven hoe zij het proces ervaren rondom Welzijn op Recept. 16 deelnemers hebben dit na beëindiging van het traject volledig ingevuld.

Deze zestien mensen voelden zich altijd serieus genomen door de welzijnscoach en gaven allemaal aan dat de welzijnscoach voldoende tijd voor hen had. Ze ervaren het contact als prettig, positief, verhelderend.

"Een prettig mens." "Het is voor mij een prettig en veilig contact geweest." (Reactie inwoner)

"Ze klinkt aan de telefoon al heel prettig en vriendelijk, dat maakt het direct al een stuk makkelijker/laagdrempelig om af te spreken en in gesprek te gaan." (Reactie inwoner)

13 van de 16 mensen vonden dat de welzijnscoach duidelijke informatie gaf. Twee mensen vonden dit meestal het geval en 1 persoon vond het informatief. 6 van de 16 mensen vonden dat de welzijnscoach altijd goed hielp om te achterhalen wat iemand graag wil gaan doen. Bij 5 van de 16 mensen was dit meestal het geval. En 5 mensen gaven aan dat het bij hen niet nodig was omdat ze uiteindelijk niet naar een activiteit wilde of inmiddels zelf al stappen hadden ondernomen.

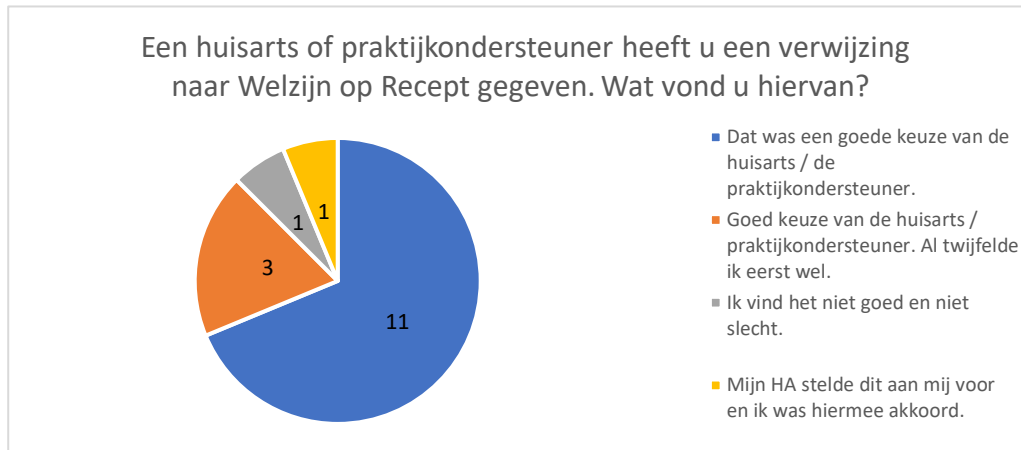
"Ze heeft goed geluisterd en meegedacht." "Ik voelde me gehoord." (Reactie inwoner)

De meeste mensen vonden het een goede keuze van de huisarts of praktijkondersteuner om naar Welzijn op Recept te verwijzen. 1 persoon gaf aan 'voor mijn gevoel wilde de huisarts van me af.'

"Welzijn op Recept geeft nét even dat zetje om eenzaamheid te verlichten." (Reactie inwoner)

De 16 mensen, ongeacht of ze wel of geen vervolg activiteit zijn gaan doen, zijn positief over Welzijn op Recept. Welzijn op Recept wordt beoordeeld met gemiddeld een 8,3. En 13 van de 16 mensen raden Welzijn op Recept zeker wél aan bij anderen, 2 mensen raden het aan en 1 persoon raadt het niet aan bij anderen.

"Het is prettiger om niet alles in mijn uppie te moeten oplossen." (Reactie inwoner)

Ervaringen rondom de samenwerking tussen zorg en welzijn

Bij de input voor de voorjaarsnota is vanuit de werkgroep aangegeven hoe zij het proces, de samenwerking tussen zorg en welzijn ervaren (zie de opsomming hier onder). In bijlage 2 staan enkele interviews van de afgelopen periode in lokale kranten en vanuit het landelijke kennisnetwerk Welzijn op Recept.

- Projectorganisatie zorgt voor focus
- Het hebben van 1 gezicht en goede werkprocessen zorgt voor toenemend vertrouwen bij de huisartsen en vergemakkelijkt de doorverwijzing.
- De welzijnscoach kan de vraag achter de vraag te achterhalen, kan inwoners vanuit wederkerigheid verbinden, mensen zelf tot oplossingen te laten komen en inwoners ertoe aan te zetten om nieuwe dingen te ondernemen. Waar nodig wordt doorverwezen.
- Het aantal verwijzingen per huisartsenpraktijk is lager dan vooraf gedacht. Ondanks dat de huisartsen welwillend zijn vergt het een verandering van werkwijze en een ander gesprek in de spreekkamer.
- Door verwijzingen vanuit de huisartsenpraktijken naar Welzijn op Recept, krijgen inwoners meer ‘passende’ zorg, minder medicaliseren en meer normaliseren.

POH Somatiek Gezondheidscentra Nijkerk

“Sigma heeft voor mij nu echt een gezicht gekregen. Voorheen als je verwees naar Sigma dan wist je niet wat er uiteindelijk gebeurde. Nu weet je dat de welzijnscoach contact met mensen opneemt. En je hoort terug wat er gebeurt. Dat werkt veel fijner en daardoor groeit het vertrouwen. Ik denk dat voor bijvoorbeeld de zorg rondom kwetsbare ouderen het welzijnswerk standaard meegenomen moet worden door ons. Net als de apotheek standaard betrokken wordt bij polyfarmacie. De welzijnscoach heeft toch een andere kijk op zaken. En kent de sociale kaart goed.”

In de zomer van 2021 zijn er met enkele individuele zorgverleners gesprekken gevoerd. Daaruit blijkt vooral dat het hebben van 1 contactpersoon voor Welzijn én de terugkoppeling vanuit de welzijnscoach als erg positief worden ervaren. Hierdoor groeit het vertrouwen en kan er een samenwerkingsrelatie ontstaan. *“De terugkoppeling zorgt dat het geen black box is en geeft mij vertrouwen in de welzijnscoach. Daardoor verwijs ik vaker.” (Huisarts Gezondheidscentra Nijkerk)*

Omdat het voor de huisartsen en praktijkondersteuners ondoenlijk is om de steeds wisselende en rijke sociale kaart in Nijkerk te kennen, zijn ze blij dat ze naar 1 contact kunnen verwijzen die dit wél inzichtelijk heeft. Ze weten dat de welzijnscoach aansluit bij de behoeftes van de inwoner en samen kijken naar wat wel mogelijk is. *“Welzijn op Recept is een gezonde verwijs optie, het normaliseert. Dat vind ik belangrijk want mensen komen met zoveel problemen bij mij. Ik zoek met mensen naar de balans. En Welzijn op Recept brengt mensen weer mogelijkheden.” (POH GGZ Hoevelaken)*

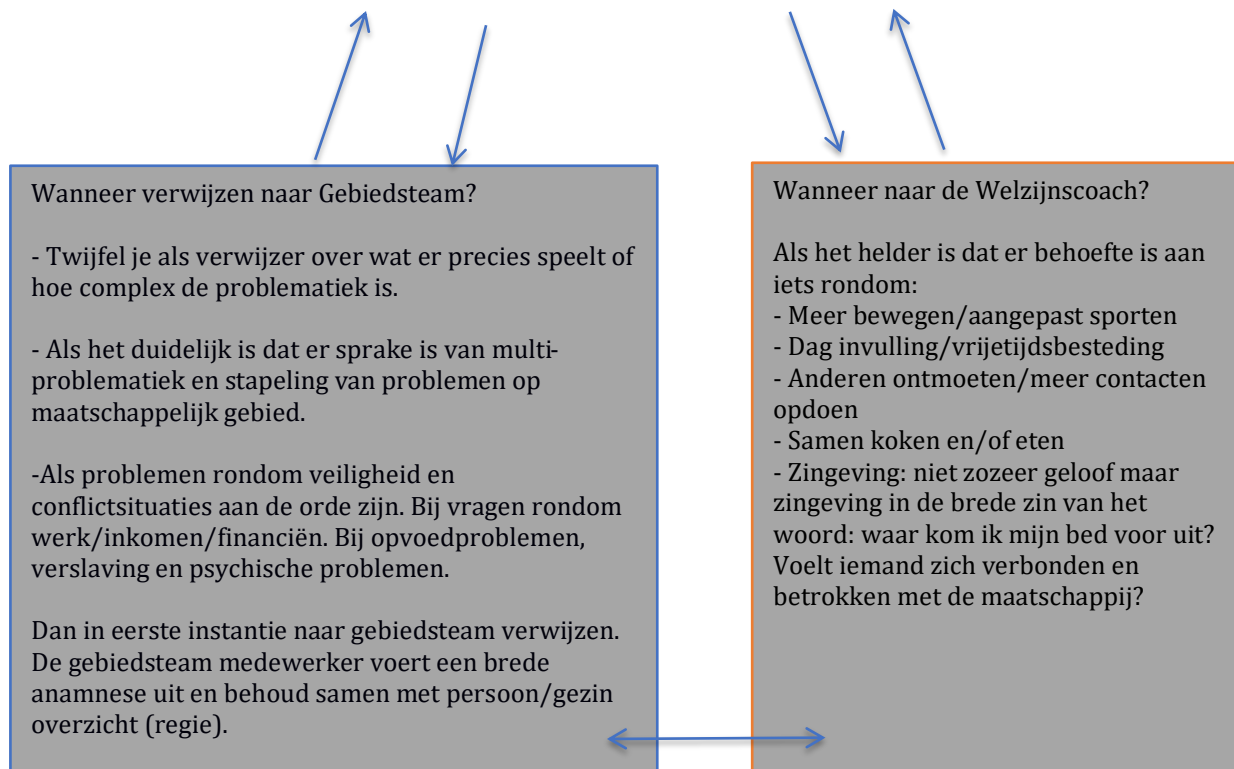
De verwijzers erkennen dat ondanks dat ze positief tegenover Welzijn op Recept als verwijsmogelijkheid staan, het niet altijd ‘in hun hoofd zit’ als optie. De bezoeken van de welzijnscoach aan de praktijk en de terugkoppeling of telefoontjes voor intercollegiaal overleg werken goed om de samenwerkingsrelatie te behouden.

Ook vinden de verwijzers het fijn dat de welzijnscoach proactief contact opneemt indien zij vermoedt dat er meer aan de hand is of de situatie toch complexer is dan vooraf aangegeven. Dit zorgt voor betere afstemming waardoor ook de samenwerkingsrelatie verbetert en verwijzers weten dat inwoners in goede handen zijn. Soms leidt dit ook tot een multidisciplinair overleg (MDO) tussen praktijkondersteuner, wijkverpleging en welzijnscoach om samen met de inwoner te bekijken wat op dit moment nodig is en wie wat doet. Dit is nog sporadisch en hierin zit een verbeterpunt voor de toekomst om welzijn een structurele plek te geven. *“Eigenlijk zou ‘welzijn’ als vaste partner in ons lijstje moeten staan net als de apotheker bij polyfarmacie bijvoorbeeld bij de MDO’s rondom kwetsbare ouderen.”* (POH Somatiek Nijkerk)

Bijlage 1 Welzijn op Recept versus gebiedsteam

Eerstelijnsprofessional (huisarts/POH/fysio) die inwoners (18+) spreken met lichamelijke en/of psychische klachten waar eigenlijk een psychosociale of leefstijl oorzaak achter zit. Denk ook aan mensen met chronische ziekten die geholpen zijn bij verbeteren van hun leefstijl of mensen met een beweegvraag.

Bij Welzijn op Recept schrijft een verwijzer een recept uit voor welzijn of sport (in plaats van een medische of psychologische behandeling). Waarbij de welzijnscoach de rol heeft om samen met de inwoner te kijken wat, op gebied van welzijn of sport, bij zijn of haar situatie past.

Uitgangspunten:

- Welzijnscoach vraagt niet dubbelop breed uit als gebiedsteam dit al heeft gedaan.
- We sturen mensen niet van hot naar her.
- Gebiedsteam kan op deelgebieden ook welzijnscoach inzetten.
- Nijkerk sportief en gezond wordt ingezet op hun expertise rondom aangepast sporten
- We zorgen voor warme overdracht, waar kan met de inwoner erbij.
- We zorgen voor terugkoppeling naar verwijzer met medeweten van de inwoner.

Bijlage 2 Interviews kranten en landelijke kennisnetwerk

In februari 2021 stonden in het AD en de Stad Nijkerk artikelen over Welzijn op Recept. Linda Blom, Marleen Buijs, twee inwoners en de welzijnscoach Annemieke vertelde over hun ervaringen. Heeft u deze interviews gemist? Lees ze nog eens na.

[Link AD: geen recept voor een pil maar naar een welzijnscoach](#)

[Link StadNijkerk: welzijn op recept biedt steuntje in de rug](#)

Marleen Buijs, huisarts in Hoevelaken, vertelde bij het landelijk kennisnetwerk Welzijn op Recept hoe wij het hier aanpakken en hoe het verloopt. Het is een leuk aansprekend interview.

Lees het via deze link <https://welzijnoprecept.nl/gedrevenheid-en-continuïteit-maken-welzijn-op-recept-succesvol/>

Bijlage 3 Ervaringen van inwoners over wat Welzijn op Recept hen brengt.

Vrouw, 66 jaar:

“Na Welzijn op Recept heb ik een ander gevoel gekregen over alleen zijn. Ik vind dat nog steeds heel moeilijk, maar heb meer gekregen om naar uit te kijken. Ik heb nu mijn vrijwilligerswerk en 2 maatjes.

Dit geeft me afleiding: je zit niet zo in jezelf, je kunt je gedachten ventileren bij iemand. Mijn maatje is ook alleen.

Hierdoor kan ik mijn gevoel met haar delen over het gemis van mijn partner. Zij begrijpt precies wat ik bedoel.

We fietsen veel samen. Met z'n tweeën is het leuker, ik voel me blijer en ik kom weer, waar je alleen niet zo snel komt, bv. op een terras.”

Vrouw, 70 jaar:

“Ik heb Welzijn op Recept als heel positief ervaren. Het was voor mij echt nodig, weer iets te ondernemen. Ik was somber en depressief. Ik heb er een maatje aan overgehouden en ben vrijwilligerswerk gaan doen. Ik sta nu positiever in het leven. Het is fijn om samen te kunnen optrekken. Ik ben meer in beweging en beteken ook iets voor een ander. Ik zat in een rouwproces. Nu kan ik erover praten met iemand die mij begrijpt, dat geeft rust.

Ik heb nu meer het gevoel, dat ik er weer toe doe, ik heb zin in de dag en mag anderen helpen. Ik slaap beter en beweeg meer. Alleen ging ik er niet op uit, zat “achter de geraniums:”.

Ik zat in een neerwaartse spiraal en door het contact met mijn maatje en mijn vrijwilligerswerk, heb ik weer meer zin in de dag. Ik kijk uit, naar wat ik ga ondernemen. Ook het feit dat ik iets voor een ander doe maakt, dat ik me beter voel.”

Vrouw, 61 jaar:

“Er is geen druk, er wordt met je meegekeken, dat is heel fijn. Niets moet alles mag, je wordt gestimuleerd om iets te doen! Ik doe nu vrijwilligerswerk en wil dat graag uitbreiden, dat geeft me nog meer structuur. Verder ben ik gaan wandelen, dat doe ik nu 2x in de week, met een oud-collega. Door mijn vrijwilligerswerk ben ik weer onder de mensen, ben ik minder bezig met mezelf. Ik laat alles op dat moment los. Je bent er op dat moment voor de medemens. Ik heb ook geleerd om beter mijn grenzen aan te geven. Ik doe weer mee en durf nu dingen te doen, die ik voorheen niet deed, bv. iets bespreekbaar maken van wat me niet zint. Dat is nieuw voor me, maar het doet me goed.”

Vrouw, 46 jaar:

“Ben met allerlei klachten naar de huisarts gegaan, die Welzijn op Recept adviseerde. Door corona kon ik geen activiteit oppakken want het meeste lag stil. Heb wel regelmatig met de welzijnscoach gesproken. Dit is fijn er wordt met je meegekeken en je hoeft niet alles alleen te doen. Het is fijn om je hart te kunnen luchten. Het heeft me ook aan het denken gezet. Mijn klachten zijn niet verminderd, maar ik ben wel meer gaan tekenen. Dat levert rust op en minder stress. Ook probeer ik meer te kijken naar de mogelijkheden en minder naar wat niet kan.

Ik heb nog steeds veel zorgen, maar kan het door te tekenen even achter me laten.

Ik hoop, dat ik na de vakantie vrijwilligerswerk kan oppakken”.

Man, 58 jaar:

Welzijn op Recept heeft mijn leven een positieve draai gegeven. Ik was depressief en somber, alle dagen waren hetzelfde, ik had weinig contact met anderen. In het kennismakingsgesprek kon ik niet aangeven, wat ik graag zou willen of leuk vindt. Vroeger sportte ik veel, dat ben ik weer op gaan pakken. Ik vind het leuk en fijn om te doen! Wat ik merkte is, dat ik hierdoor ook wat ben afgevallen. Alles haakt in elkaar: Ik ben meer gaan letten op mijn eetpatroon en snoep in de avond niet meer. Doordat ik sport en overdag meer bezigheden heb, ik doe ook een schilder activiteit, slaap ik 's nachts veel beter. Ik ben in de avond écht moe. En door de contacten en activiteiten overdag is het ineens minder erg om in de avond alleen thuis te zijn. Dat is soms wel prettig eigenlijk. Er is meer balans gekomen in mijn leven, mijn leefstijl en mijn stemming. Het heeft mijn eigenwaarde vergroot, nu ik ook ben afgevallen”.

Vrouw, 75 jaar:

“Ik ben nog maar net begonnen met Welzijn op Recept. Ik ben ernstig ziek en mijn wens is om af en toe naar buiten te kunnen met iemand. Even een winkeltje in of een kopje koffie drinken. Na het kennismakingsgesprek met de welzijnscoach is er voor mij een vrijwilliger gevonden. Ik heb onlangs met haar kennis gemaakt en het klikt goed. Hier ben ik erg dankbaar voor. Binnenkort gaan we erop uit. Daar verheug ik mij op! Het maakt me blij vanbinnen. Dit soort kleine dingen geven mijn leven meer zin! “

Evaluatierapport WelKOM huis 2019-2020

ggz
CENTraal

gemeente
Nijkerk

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Ontwikkelingen tijdens de pilot	4
3. Besluitvorming projectgroep en begeleidingscommissie	5
4. Samenwerking	7
5. Verbetering samenwerking gemeente en voorliggende voorzieningen	10
6. Lessen ten behoeve van andere voorliggende voorzieningen	10
7. Kostenbesparing	11
8. Risico's voortgang Pilot	14
9. Behoeften omgeving	17
10. Mogelijkheden bredere aanpak	19
11. Meerwaarde – Enquête doelgroep 2021	19
12. Conclusie en aanbeveling	22

Bijlagen:

1. Kwantitatieve data WelKOMhuis 2019 en 2020	24
2. Uitwerking resultaten bezoekersenquête 2021	29

1. Inleiding

Het initiatief WelKOM huis is ontstaan naar aanleiding van de behoefte aan een sluitende aanpak vanuit de ontwikkelagenda “aanpak personen met verward gedrag”. Vanaf 2018 ontstond naar aanleiding van een geschreven concept veel enthousiasme. In samenwerking met de Strategisch adviseur wonen, welzijn en zorg en met de beleidsadviseur WMO zijn er gesprekken gevoerd over de mogelijkheden van een bredere aanpak. Deze aanpak werd uitvoerig besproken en beschreven. Het beschreven projectplan kwam tot een subsidieaanvraag en nadat de samenwerkende partijen wederzijds tot een akkoord gekomen waren, werd daar de start van het WelKOM huis geboren. Het WelKOM huis is een laagdrempelige inloopvoorziening en dagbestedingslocatie waarbij we de bouwstenen preventie en (vroeg)signaleren gerealiseerd hebben voor een sluitend ondersteuningsaanbod.

Het WelKOM huis is gestart vanaf april 2019 en werd gevestigd aan het Willem Alexanderplein 2 in Nijkerk. De bezoekers van het voormalige DAC van GGZ Centraal aan de Nijverheidsstraat werden vanaf die datum welkom geheten op de nieuwe locatie. In juni 2019 vond de officiële opening plaats door wethouder H. Dijksterhuis waarbij velen blij gaven van hun belangstelling voor het nieuwe concept.

In de subsidiebeschikking die is afgegeven door de gemeente Nijkerk, voor de periode van 1 april 2019 tot en met 31 maart 2022, zijn afspraken vastgelegd waaronder ook een 2-jaarlijkse evaluatie. Er zijn door de gemeente Nijkerk vragen gesteld in een aangeleverd document ‘opzet Evaluatie WelKOM huis, GGZ Centraal Nijkerk’ die wij graag willen beantwoorden middels de rapportage die voor u ligt.

De vragen richten zich met name op het kijken naar passende voorbeelden om toe te passen in het veld van voorliggende voorzieningen in de gemeente Nijkerk. Naast de praktijkervaringen die wij in de afgelopen jaren hebben opgedaan in het WelKOM huis, is uiteraard ook gekeken naar onze doelstellingen die we voor ogen hadden met het concept WelKOM huis, zoals die zijn geformuleerd in het projectplan uit 2018.

Ook kijken we in deze evaluatierapportage vooruit naar het lopende jaar 2021. De Corona pandemie leverde ook voor de doorontwikkeling van het WelKOM huis wat vertraging op. Daarom hebben we ons ten doel gesteld om in 2021 nog een aantal belangrijke hoofdpunten uit onze doelstelling te behalen. Wij zullen dit verwerken in de evaluatie en waar van toepassing ook benoemen dat dit nog lopende actiepunten zijn.

Mei 2021,

Jolien Muijs
Jeroen van Nieuw Amerongen
Gerrit Huisman

2. Ontwikkelingen tijdens de pilot

2.1 Vraag naar ruimere openstelling

Vanaf de start van het WelKOM huis zien we dat er zich een aantal ontwikkelingen zich voordoen.

Allereerst in de vraag naar een ruimere openingsstelling. We zijn gestart met de openingstijden van 8 dagdelen van maandag t/m donderdag. Na aanleiding van vragen vanuit de bezoekers zijn we al snel tot een uitbreiding gekomen op de woensdagavond met een Eetcafé 2.0. (I.v.m. corona tijdelijk stopgezet) Daarnaast zijn we ook op vrijdagmorgen opengegaan. Je ziet dus een behoefte aan een plek waar men heen kan gedurende een groot gedeelte van de week. Het ligt in de lijn der verwachting dat een openingsstelling in de weekenden door bijvoorbeeld een soos op de zaterdag, ook voorziet in een behoefte omdat de weekenden voor mensen met een psychische kwetsbaarheid vaak moeilijk zijn om in te vullen qua activiteiten of sociaal contact.

2.2 Behoeftte aan diversiteit activiteiten

Een andere ontwikkeling is de behoefte aan meer diversiteit van activiteiten. We zijn vrij smal gestart en hebben vraaggericht nieuwe activiteiten toegevoegd. Op dit moment bestaat het aanbod uit:

- Inloop (gezelligheid ervaren, koffiedrinken en aandacht geven en krijgen)
- Dagbesteding (educatief, sportief, ontspanning, creatief). (Voorbeelden zijn: schilderles, kookactiviteiten en computercursussen met een educatieve doelstelling)
- Sportieve dagbesteding die bestaat uit: 1 op 1 wandelen, groepswandelen, hardlopen, fitness en kickboksen. (Dit laatste is met name gericht op de doelgroep verslavingszorg. Fitness is in samenwerking met Life Goals een programma die aangeboden wordt bij Nautilus. Hier wordt een aanbod gegeven van cardio en groepslessen).
- Laagdrempelige bedrijfsactiviteiten zoals inpakwerk en assemblage.
- Trainingen: Sociale Vaardigheidstraining, Kennis maken met Herstel, WRAP-training, Herstelwerkgroep, Introductie voor schrijven van ervaringsverhaal en introductie voor herstel training beeldend.

Nadere toelichting:

- Ontspanningsactiviteiten bestaan uit wandelen, samen koken, lezen, computeren, socializen en schilderen. Ook wordt er eens per maand een gezamenlijke activiteit aangeboden.
- Creatieve activiteiten zijn schilderen, hobby ontwikkeling, handwerken en bakken en koken.
- Laagdrempelige bedrijfsactiviteiten is een aanbod/middel dat voor iedereen beschikbaar is en verschillende doelstellingen kent. Voor de één werkt dit ontspannend en voor de ander is dit educatief.

2.3 Laagdrempeligheid WelKOM huis

Een ontwikkeling die we zeker niet mogen vergeten is het voordeel van indicatievrije toegang en daardoor laagdrempeligheid van het WelKOM huis. Hierin zagen we ook een bepaalde mate van ontwikkeling plaatsvinden vanaf de start.

Het voordeel van indicatievrije toegang maakt dat een bezoeker zelf bepaalt welke functie het bezoeken van het WelKOM huis voor hem of haar heeft. Dat komt doordat er geen beschikking aan ten grondslag ligt waardoor de bezoeker niet in de afhankelijkheidspositie verkeert. Er heerst geen cultuur van slachtoffer/hulpverleners relatie. Komt iemand als bezoeker maar heeft diegene tevens krachten op het gebied van een bepaalde hobby of bezit men een bepaald talent, dan kan iemand daarnaast ook de functie beoefenen van vrijwilliger. Het maakt niet uit wie je bent, maar wat heb je nodig? Wat kom je halen en wil

je ook iets brengen? Dat maakt dat we samenwerken met bezoekers. Bezoekers zijn van waarde, ze doen ertoe!

Bezoekers zoeken een plek waar ze onvoorwaardelijk binnen mogen lopen. Waar hen niet gevraagd wordt of ze een indicatie hebben. Men is op zoek naar een plek waar ze hun verhaal kunnen vertellen, maar waar ze niet gelijk allerlei intakegesprekken moeten voeren om te mogen blijven en om deel te kunnen nemen aan allerlei activiteiten. Indirect en soms onbewust, zijn deze kwetsbare mensen op zoek naar hulp en (psycho)sociale ondersteuning. Maar ze hebben geen behoefte om het systeem aan te gaan dat we binnen het Sociaal Domein hiervoor met elkaar hebben ingericht. Dat systeem is voor een grote groep inwoners een prima middel om hen toe te leiden naar de juiste zorg en ondersteuning. Maar voor een klein deel van de Nijkerkse inwoners met een psychische kwetsbaarheid is dat systeem juist iets dat afschrikt en hen normaal gesproken buiten de deur van allerlei voorzieningen houdt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zorgmijders. Doordat ze bij het WelKOM huis 'anoniem' binnen kunnen komen hangt er niet direct een stigma rond deze mensen en men ervaart dat als positief.

Daarnaast is er de groep mensen met 'verward gedrag' of mensen die daartoe dreigen te geraken. Deze mensen hebben acuut hulp nodig. Bij het WelKOM huis kunnen zij dezelfde dag nog terecht ook zonder dat ze geïndiceerd zijn. Voor alle bezoekers geldt dat we waar nodig ook outreachend ondersteuning bieden. Als we mensen enige tijd missen, zoeken we hen op d.m.v. een belletje of een bezoek. Als we signalen krijgen, bijvoorbeeld via het gebiedsteam, zoeken we mensen met zware psychische problemen ook thuis op, zonder dat ze eerder bezoeker waren bij het WelKOM huis. Op die manier leggen we de eerste contacten, werken we aan een relatie en van daaruit bouw je verder.

2.4 Integrale samenwerking

We sluiten dit blokje af met de ontwikkeling van integraliteit. We zagen in de afgelopen jaren een toenemende mate van integrale samenwerking tussen het voorliggende welzijnswerk (bv. Bemoezorg), ambulante woonbegeleiding, ambulante behandeling (FACT), de inloop (WelKOM) en dagbesteding (WelKOM). Het voordeel van deze integrale samenwerking is passende ondersteuning die aansluit bij de behoefte van de cliënt. Daarbij is een bepaalde mate van flexibiliteit nodig. We doen dit door steeds uit te gaan van wat de bezoeker van het WelKOM huis nodig heeft. Daar sluiten we bij aan. We proberen daarbij niet uit te gaan van een vast aanbod maar sluiten aan bij de leefwereld en vooral bij de bedoeling, dus wat onze bezoeker nodig heeft om staande te blijven. Het WelKOM huis heeft de afgelopen jaren laten zien dat ze meebewegen en doorontwikkelen met de ondersteuningsvraag van de bezoeker. Dat vraagt veel van medewerkers en van de organisatie. Veel regels hebben als doel mensen altijd op dezelfde manier te helpen. Bij ons komen vooral mensen met allerlei verschillende problemen die niet op dezelfde manier geholpen kunnen worden. Bij het WelKOM huis zien wij de bezoekers als gelijke mensen die op verschillende manieren geholpen willen worden. Dat biedt perspectief voor de bezoeker.

3. Besluitvorming projectgroep en begeleidingscommissie

3.1 Begeleidingscommissie

Vanaf de start van het WelKOM huis is een begeleidingscommissie gestart, bestaande uit:

- Procesregisseur Zorg & Veiligheid, Gemeente Nijkerk
- Coördinator Servicepunt en consultant ouderen, Sigma
- Directeur Zorg GC, Nije Veste
- Coördinatoren gebiedsteam, Gemeente Nijkerk

- Lid Sociaal Domein Raad, Gemeente Nijkerk
- Ervaringsdeskundige, WelKOM huis, GGZ Centraal Nijkerk
- Coördinator Buurtbemiddeling, Altijd Iemand in de buurt

De begeleidingscommissie komt elk kwartaal bij elkaar en heeft als doel: ontwikkelen van het concept aanpak 'personen met verward gedrag' en de ketensamenwerking verbeteren. Er is in januari 2020 gezamenlijk geëvalueerd. Hieruit samengevat komt naar voren dat er degelijk een meerwaarde wordt ervaren aan de deelname van dit overleg. Dit overleg heeft de volgende doelstellingen:

- Signalen van mensen met 'onbegrepen gedrag' delen/horen van elkaar.
- Op de hoogte blijven van ontwikkelingen van elkaar, het delen van kennis en mogelijkheden voor meer samenwerking rondom deze doelgroep.
- Inspireren door mensen uit te nodigen voor kennismaking/kennisdeling/samenwerking.
- Huidige actuele thema's: Stigma voorkomen/in de buurt bemiddelen en maatjesprojecten speciaal voor deze doelgroep.
- Niet alleen ontwikkelingen en thema's bespreken maar ook zorgen voor een doorslag in de praktijk.
- Projectgroepen starten (Spreekuur door ervaringsdeskundigen, trainingen in buurtcentra, samenwerken met wijkagenten, algemene psycho-educatie voor bezorgde burens van personen 'onbegrepen gedrag').
- In samenspraak met elkaar ontwikkelen we een eigen ontwikkelagenda.

3.2 Projectgroep ZonMW

Daarnaast is met betrekking tot de projectsubsidie van Zon MW (zie pagina 17) een projectgroep ingesteld bestaande uit:

- Beleidsadviseur Sociaal Domein, Gemeente Nijkerk
- Accountmanager WMO, GGZ Centraal
- Coördinator ervaringsdeskundige, GGZ Centraal
- Ervaringsdeskundige, GGZ Centraal
- Coördinator GGZ Centraal

Het doel van dit project is:

1. de vernieuwing goed van de grond te krijgen (scholing, PR, communicatie),
2. de evaluatie goed vorm te kunnen geven (evaluatie uitvoeren en breed delen),
3. de communicatie naar de partners en inwoners een boost te geven,
4. de inbedding en borging van de samenwerking en expertise na de subsidieperiode te regelen,
5. de link met de lokale en regionale initiatieven verder te optimaliseren.

Tevens had de projectgroep als doel: monitoren van de bezoekersaantallen en bezoekerssamenstelling en te voldoen aan de eisen die gesteld zijn in de subsidiebeschikking van de Gemeente Nijkerk. De projectgroep kwam gemiddeld elk kwartaal bijeen. Rondom de gestelde doelen zijn actiepunten geformuleerd die tijdens het voortgangsoverleg werden geëvalueerd en waarvan de opbrengst werd geïnventariseerd. In gezamenlijke besluitvorming werden vervolgstappen afgesproken.

4. Samenwerking

4.1 Samenwerking plaatselijke ondernemers

Vanaf de start heeft het WelKOM huis warme contacten met het lokale bedrijfsleven gehad. We zien diverse sponsors die bepaalde zaken hebben ondersteund, bijvoorbeeld bij de inrichting van het WelKOM huis. In het WelKOM huis worden diverse producten ingepakt en geassembleerd voor een aantal lokale en regionale bedrijven. We doen dit met deelnemers aan de dagbesteding of mensen die gebruik maken van de inloop. Bedrijven die genoemd kunnen worden zijn Exclusiva in Zwolle, Paperasserie in Ermelo, Voedselbank in Nijkerk, Roodbeen in Nijkerk, Vos interieurprojecten in Nijkerk, Kom Over en Help in Nijkerk, Rizz in Nijkerk, De kringloop in Nijkerk, Gresbo in Nunspeet.

Daarnaast doen we in voorkomende gevallen, dagbestedingsklussen extern met kleine groepjes deelnemers onder begeleiding van ons. Het voordeel van deze samenwerking tussen zorg en bedrijfsleven is de kans die het mensen biedt in hun proces van herstel en te onderzoeken of ze kunnen doorstromen naar de reguliere arbeidsmarkt. Daarnaast is er de waarde van zingeving. Mensen voelen zich nuttig om producten te maken voor bedrijven en zo te ervaren dat ze op die manier ook een bijdrage leveren aan de maatschappij. Op dit moment werken we in het WelKOM huis hard aan een nieuwe ontwikkeling, namelijk interne jobcoaching in samenwerking met het bedrijfsleven. Er is een pilot in de maak waarin we onderzoeken of er een groep deelnemers is die op loonwaarde kan werken in het bedrijfsleven. Zij krijgen een jobcoach vanuit het WelKOM huis toegewezen die hen kan coachen op de werkvloer. Als organisatie hoopt GGZ Centraal in de zomer van 2021 erkend te zijn als jobcoachorganisatie voor het UWV en op die manier worden betaalde trajecten voor werknemers met een arbeidsbeperking mogelijk en zorgt het WelKOM huis dat er doorstroom en uitstroom van cliënten plaatsvindt. Wij richten ons met ons specialisme op GGZ-gebied, met deze pilot uiteraard op mensen met een psychische kwetsbaarheid.

4.2 Samenwerking met burgerinitiatieven

Er zijn diverse burgerinitiatieven ontstaan in de afgelopen jaren, door samen te werken met Sigma. Als voorbeeld noemen we het dierenproject waar we op dit moment mee zijn gestart. De hulpvraag van een ouder echtpaar was om elke dag hulp te krijgen bij het verzorgen van de dieren. Wij zijn de samenwerking vanuit het WelKOM huis gestart. Wij kijken in onze bezoekersgroep wie enthousiast wordt van zo'n vraag voor ondersteuning en deze bezoekers betrekken we dan bij dit project. Er is een bezoeker die de kartrekker wordt en die krijgt ondersteuning van één van de begeleiders van het WelKOM huis.

Een ander voorbeeld is het wandelaanbod. Dit was er al maar door de Covid-uitbraak is dit nog beter op de kaart gezet. Een wandeling 1 op 1. Even je hart luchten tijdens een wandeling. Deze 'wandel' hulpvragen komen binnen bij ons maar ook bij Sigma. Wij kijken met elkaar hoe we de verbinding tot stand brengen in samenwerking met onze bezoekers.

Door de Covid-uitbraak zijn wij tevens straatcoördinator geworden van 5 straten. Wij hebben alle acties en hulpvragen die op ons afkwamen uitgezet en opgepakt. We hebben deze straten bediend en in bepaalde gevallen eenzaamheid geconstateerd. Onze bezoekers/vrijwilligers gingen dan af en toe langs om bij verschillende 'buren' een plantje te brengen en een praatje te maken op afstand. Hoe out-reachend kan het zijn?

4.3 Samenwerking op casusniveau

In het voorliggende veld zien we dat de samenwerking op casusniveau tot stand komt als er specifieke zaken spelen in de begeleiding van de cliënt. Wij weten het voorliggende veld te vinden en men weet ons te vinden. Als we kijken naar een georganiseerde samenwerking dan kan vooral de begeleidingscommissie

genoemd worden waar Sigma, Buurtbemiddeling, POH en de adviesraad Sociaal Domein en een afgevaardigde van de gemeente aan deelnemen. Aan deze tafel komen partijen ieder kwartaal bijeen waarbij het hoofddoel was om met elkaar een concept te ontwikkelen rondom een sluitende aanpak van personen met verward gedrag en meer algemeen om de integrale samenwerking rond partijen te verbeteren en te versterken. Het WelKOM huis heeft hier een goede bijdrage aan kunnen leveren en haar plek in de keten kunnen profileren. Daarbij hebben we vooral gekeken waar we aanvullend kunnen zijn in het preventieve aanbod voor de genoemde doelgroep.

4.4 Samenwerking met zorgaanbieders

Als we kijken naar de samenwerking tussen zorgaanbieders in de meest brede zin van het woord dan zien we allereerst de ketenpartners zorg uit de begeleidingscommissie van het WelKOM huis.

Daarnaast werkt het WelKOM huis nauw samen met de gebiedsteams, de afdeling werk en inkomen en met de procesregisseur voor veiligheid. Dit voor het beleggen van MDO 's en om acute zorgmeldingen te bespreken rondom veiligheid van de inwoners of maatschappij. Maar ook ligt er een aanbod voor inwoners om tijdens een MDO ondersteund te worden door een ervaringsdeskundige. Deze dienst wordt geboden vanuit het WelKOM huis. Onze ervaringsdeskundige geeft ook een training 'Bejegening' bij de gemeente Nijkerk. (I.v.m. corona is dat uitgesteld) Daarnaast onderzoeken we de samenwerkingsmogelijkheden die er zijn met andere dagbestedingscentra zoals Interakt Contour, Careander, Prins Heerlijk en Sigma. Wij houden elkaar structureel op de hoogte van elkaars aanbod, met als doel om gebruik te maken van elkaars aanbod. We hebben de verbinding gelegd met alle organisaties die de verslavingszorg bedienen. Dat zijn Stopdrugs Nijkerk, de verslavingszorg van GGZ Centraal, afgevaardigden vanuit het gebiedsteam en Bemoeizorg. Door middel van deze overleggen hebben we gekeken welk aanbod er nog mist voor deze doelgroep. We hebben een ervaringsdeskundige aangesteld die kickboks lessen verzorgt. We hebben contacten vanuit de noordwest Veluwe gemeenten. Nijkerk valt daar precies buiten maar toch mochten er inmiddels 2 ervaringsdeskundigen een opleiding volgen tot recreatie -en sportopleiding niveau 2 in de gemeente Harderwijk. De kick boks lessen worden aangeboden in samenwerking met Eigen Plan en de sportschool Nautilus. Life Goals is ook een partij waar we mee samenwerken. Zij bieden 1 uur sport/fitness aan kwetsbaren.

Uiteraard moeten we in de samenwerking bij zorg niet vergeten om onze eigen integrale samenwerking te benoemen tussen behandelafdelingen en begeleiding binnen GGZ Centraal. De FACT-teams zijn betrokken bij het WelKOM huis en werken nauw samen met de ambulante begeleiders die wekelijks meerdere malen te vinden zijn in het WelKOM huis. De laagdrempeligheid en het kennen van elkaar is een voordeel om een sluitend en passend zorg- en ondersteuningsaanbod te leveren aan de cliënt. Waar nodig hebben we contact met de opnameafdeling HIC in Ermelo, met huisartsen en met de POH. Zij melden regelmatig cliënten aan die snel en effectief kunnen starten met een traject voor dagbesteding.

Als we kijken naar de opbrengst van alle bovengenoemde samenwerkingsvormen zien, dan zien we vooral dat het wat oplevert voor de cliënt. Het aanbod is breder en iedere partij levert zijn of haar aandeel. Dat zorgt voor meer specialisme en passende zorg. De cliënt moet geen hinder ondervinden van het feit dat meerdere partijen iets doen in een behandel- en begeleidingstraject. Het moet op het vlak van integraliteit goed geregeld zijn. Wij zien dat we hier grote stappen in hebben gemaakt vanaf de start van het WelKOM huis.

4.5 Samenwerking met de gemeente

4.5.1 Algemeen

In de voorbereiding hebben we als organisatie intensief met de gemeente Nijkerk opgetrokken bij het maken van het plan van aanpak voor het WelKOM huis. Door wisselingen in de wacht binnen de gemeente was het na de start van het WelKOM huis aanvankelijk wat lastig om bij elkaar aangehaakt te blijven. Het was even zoeken naar de juiste personen die met ons konden meedenken in de doorontwikkeling van het WelKOM huis. Vanaf begin 2020 is dit verbeterd omdat er een nieuwe beleidsadviseur in dienst gekomen is binnen de gemeente Nijkerk. Met hem is er zowel in de projectgroep als in de evaluaties van de gang van zaken in het WelKOM huis goed contact geweest en hebben we de nodige stappen kunnen zetten richting de eindevaluatie medio 2021.

4.5.2 Gebiedsteam

We werken intensief samen met het gebiedsteam in de gemeente Nijkerk bij het regelen van de juiste ondersteuning bij hulpvragen van burgers. Dit kan zijn voor mensen die dagbesteding willen doen, maar ook voor kwetsbare mensen die in de thuissituatie snel hulp en ondersteuning nodig hebben. Wij spelen hier flexibel en snel op in. De tijd die het gebiedsteam normaal gesproken gebruikt voor het schrijven van ondersteuningsplannen en beschikkingen kan nu gebruikt worden om samen met de inwoners kennis te maken bij ons, hen over te dragen aan onze zorg en hen los te laten. De regie ligt dan bij de inwoner. Het gebiedsteam zorgt dan voor de verbinding, is ondersteunend aan kwetsbare burger en wij pakken de hulpvragen verder op in samenwerking met de burger die vanaf dat moment onze bezoeker wordt.

Een ander voorbeeld van flexibele samenwerking is dat er vanuit het gebiedsteam een vraag binnenkomt dat er bezorgde burens zijn inzake een kwetsbare burger. Bezorgde burens die willen helpen of ondersteunen maar geen kennis hebben van doelgroep 'personen met verward gedrag'. Wij zetten in dat geval flexibel en snel ons ambulante team in om algemene psycho-educatie te geven aan deze burens. Dit gebeurt kleinschalig en vraaggericht.

4.5.3 Team werk en inkomen

Bij de start van het WelKOM huis heeft de gehele afdeling Werk kennis gemaakt met het WelKOM huis. Dit was een prachtige bijeenkomst waarin kennismaking centraal stond. We merken dat de drempel om elkaar als professionals beter te vinden, lager wordt door deze ontmoeting en kennismaking. We spreken elkaar met de nodige regelmaat waarbij onder andere casusniveau kennis wordt uitgewisseld. Tijdens het sparren denk je met elkaar mee in wat we voor elkaar kunnen betekenen. Ook merken wij dat klantmanagers met potentiële kandidaten bij ons binnenlopen. Onder het genot van een kop koffie komen zij de sfeer in het WelKOM huis proeven en gaan het gesprek met de professionals en bezoekers aan. Na bijna 2 jaar mensen in beeld te hebben merken we dat er nu een kleine doelgroep met veel begeleiding kan uitstromen. De professionals van het WelKOM huis zoeken dan contact met de afdeling Werk om de mogelijkheden die er zijn te bespreken. Op casusniveau weten we elkaar dus te vinden maar dat geldt evenzeer om inspiratie op te doen bij elkaar en kennis te delen. We merken dat onze doelgroep gebaat is bij het maken van kleine stapjes. Dat kost tijd, geduld en creativiteit om mensen op maat te ondersteunen. Wij vragen ons af of de stap tussen deelname aan dagbesteding in het WelKOM huis en begeleiding naar werk door de gemeente niet te groot is voor deze kwetsbare doelgroep. Dit is een evaluatiepunt waar mogelijk kansen liggen om de komende jaren verder uit te werken. Hierbij wijzen wij op de ontwikkeling die we als organisatie aan het maken zijn naar het bieden van jobcoaching aan mensen met een psychische kwetsbaarheid.

4.5.4 Schuldhulpverlening

Met de plangroep werken we samen op casusniveau. Het is fijn om van elkaars bestaan op de hoogte te zijn en dat we elkaar weten te vinden wanneer dat nodig is.

Reactie van Ketenpartners:

- "Samenwerking heeft zich positief ontwikkeld. Op naar nog meer samenwerking en krachten bundelen. De basis ligt er wel".

- "Fijne samenwerking, korte lijnen, vraaggericht werken en ontschot werken wat voor prettige samenwerking zorgt. Veel ruimte voor zorg op maat en ook veel ruimte voor normalisering. Evt. zorgen nog sneller delen met elkaar".

- "Altijd een goede sfeer, bezoekers lijken en zijn tevreden, begeleiding is erg flexibel en willen graag meedenken".

- "heel positief, korte lijnen en snel contact".

- "Fijn dat ze de leiding oppakken in samenwerking ketenpartners in de aanpak van personen met onbegrepen gedrag. De verschillende ketenpartners hebben elkaar beter leren kennen en weten elkaar beter te vinden".

5. Verbetering samenwerking gemeente en voorliggende voorzieningen

In de verschillende voortgangsoverleggen die de afgelopen jaren gevoerd zijn, hebben we hier een aantal keren bij stilgestaan. De belangrijkste zaken noemen we hier:

- Bied ruimte voor groei, dit bespaart veel kosten in de geïndiceerde zorg.
- Zet in op groepsbegeleiding in plaats van individuele begeleiding. Het WelKOM huis biedt een prachtige mix van groepsbegeleiding, afgewisseld met individuele activiteiten.
- Werken aan regie vanuit de gemeente in het aanjagen van nog meer daadwerkelijke integrale samenwerking tussen zorg- en welzijnsorganisaties in de gemeente Nijkerk.
- Cliënten/ Bezoekers meenemen in de veranderingen in het Sociaal Domein binnen de gemeente Nijkerk.
- Focus op preventie. Het voorliggende welzijnswerk en initiatieven zoals het WelKOM huis kunnen daar een grote rol in spelen.
- Samen met het WelKOM huis werken aan cultuuromslag in het denken: voorliggende voorzieningen kunnen aanzienlijke besparing opleveren op maatwerkvoorzieningen.
- Meer overstijgend contact met bijvoorbeeld coördinatoren van gebiedsteam. Dit ligt helaas al 1,5 jaar stil. Het was moeilijk contact leggen. Vanuit dat niveau kan er gekeken worden naar vraagstukken die er liggen. In plaats van aanbod te zoeken de vraagstukken neerleggen om zo in samenwerking vraaggericht te werken en maatwerk te leveren.

6. Lessen ten behoeve van andere voorliggende voorzieningen

Een belangrijk punt is dat we zijn gestart met een duidelijke visie en missie. Vanuit onze gezamenlijk gedragen visie is het team ook gegroeid als een team dat werkt vanuit dezelfde visie en missie. Dit komt omdat wij allemaal weten waar we voor staan. 'Voor wie zijn wij er' en 'wat is daarin het belangrijkste'. Een

duidelijke missie en visie helpt bij het door ontwikkelen van het concept waar je voor staat. Het is een stip op de horizon waar je naar toe werkt.

6.1 Kwaliteit

Als team is de belangrijkste les van de afgelopen jaren geweest, om de tijd te nemen om kwaliteit neer te zetten. Begin niet met een overzichtelijk aanbod van een aantal activiteiten maar zet dit uit aan de hand van de vraag van bezoekers. Veelal zie je de neiging om van tevoren een heel scala aan diensten en activiteiten aan te bieden. Bezoekers weten heel goed waar ze behoefte aan hebben. Het is leuk om samen met hen te werken aan de uitbouw van een initiatief. Hierdoor creëer je een soort community waar mensen zich ook echt onderdeel van voelen omdat ze zelf hebben meegewerkt aan het opzetten. Eigenlijk begint dit al bij de inrichting van een pand of locatie. En gaandeweg de tijd komen nieuwe bezoekers met nieuwe vragen. Een stukje eigenheid en herkenbaarheid voor bezoekers op de plek waar ze bijna dagelijks komen speelt hier ook een rol.

Ook zijn er bezoekers die hun familie meenemen waar het ook niet goed mee gaat. Dit is bij ons mogelijk. Andersom kan het zijn dat het met de bezoeker niet goed gaat en dat familie (of hulpverlening) hun naasten opzoeken bij het WelKOM huis. Ook kinderen worden wel meegenomen. Dat dit mogelijk is zien wij als betrokkenheid, maar soms ook als signaal. En juist die betrokkenheid bij familie en naasten heeft een hoog maatschappelijk rendement. Dat zijn de kernwaarden voor maatwerk.

In het verlengde hiervan ligt een kwaliteitsverbetering. Degene die dit moet beoordelen is de bezoeker. De les die wij als WelKOM huis geleerd hebben, is dat de wijze waarop wij op dit moment de zorg en ondersteuning kunnen leveren vanuit het WelKOM huis, beter aansluit op de vraag van cliënten dan het aanbod dat we enkele jaren geleden leverden vanuit DAC Nijkerk.

6.2 Tijd

Daarnaast is het belangrijk dat organisaties bereid zijn om de tijdsinvestering te doen die verbonden is aan de transformatie van bestaande voorzieningen naar voorzieningen die beter aansluiten bij de bezoekersvraag. Dus veranderen van aanbodgericht naar vraaggericht werken.

Ook kost het integraal met elkaar samenwerken tijd en energie van organisaties. Dit is niet altijd te kapitaliseren in opbrengst, maar levert op den duur wel een beter op elkaar afgestemd aanbod op binnen de gemeente Nijkerk. Daarnaast zorgt dit voor een sluitende aanpak, bijvoorbeeld rond personen met verward gedrag. Een voorbeeld is dat ervaringsdeskundigen aansluiten bij ambulante huisbezoeken. Hier kan soms zoveel (h)erkenning in behaald worden.

6.3 Financiële middelen

Daarnaast is aantoonbaar dat de manier waarop we de zorg en ondersteuning destijds hadden geregeld (geïndiceerde zorg), gefinancierd vanuit het QxP model, duurder was, maar minder effectief als het subsidiemodel waarmee we vanaf april 2019 werken in het WelKOM huis. Over de voordelen die het heeft voor cliënten, bijvoorbeeld dat men snel bij ons terecht kan en niet eerst een indicatie hoeft aan te vragen, schreven wij reeds eerder in dit document. Bezoekers ervaren dit als zeer positief. De autonomie van kwetsbare inwoners van de gemeente Nijkerk komt hierbij tot zijn recht.

7. Kostenbesparing

Er zijn een aantal kostenbesparende factoren verbonden aan de werkwijze zoals we die hanteren in het concept van het WelKOM huis. We noemen de belangrijkste:

- Voorkomen van verward gedrag, crisis, decompensatie, waardoor duurdere crisisopvang, inzet veiligheidsdiensten, specialistische begeleiding of time-out voorzieningen.
- Groepsbegeleiding voorkomt individuele (specialistische) begeleiding of zorgt voor afschalen hiervan.
- Kosten van de inzet van gebiedsteams en daarbij behorende backoffice worden voorkomen.
- Doorstroom vanuit inloop naar dagbesteding en van dagbesteding naar arbeidsparticipatie verlaagt kosten voortvloeiend uit de P-wet.
- Preventie voorkomt eenzaamheid en zorg voor meer sociaal maatschappelijke participatie. Dit zorgt voor meer positieve gezondheid dat leidt tot lagere kosten in zorg en welzijn.

We hebben in het najaar van 2020 een kostenoverzicht gemaakt waarin we inzichtelijk gemaakt hebben welke besparing het WelKOM huis de gemeente Nijkerk heeft opgeleverd tot dusver. Gekeken is naar de kosten van de subsidie versus de kosten die gemoeid zouden zijn als we via een P*Q financiering hadden gewerkt.

Er zijn twee perioden van 9 maanden met elkaar vergeleken, nl april-december 2019 (de opstartfase) en januari- september 2020. Uiteraard zijn niet alle kosten exact te duiden maar bij benadering geeft dit overzicht wel duidelijk een besparing weer.

In dit overzicht zijn als parameters de volgende besparingen meegenomen:

- Kostenbesparing als gevolg van het indicatievrij werken
- Kostenbesparing als gevolg dat het WelKOM huis naast inloop/ dagbesteding ook deels individueel mensen heeft begeleid. Overigens moet opgemerkt worden dat dit vanaf 10-2020 is gestopt omdat het teveel capaciteit vroeg. Desondanks is er ook zonder deze parameter sprake van een (flinke) besparing.

In de praktijk zijn er meer besparingen geweest door de inzet van het WelKOM huis, zoals aan het begin van het hoofdstuk ook zijn genoemd, maar deze zijn niet altijd even gemakkelijk te kwantificeren. De daadwerkelijke besparing is dus groter dan hieronder in beeld gebracht:

	2019 (04-12)	2020 (01-09)
<i>Totale subsidie gemeente Nijkerk</i>	€112.500	€112.500
<i>Totaal aantal geregistreerde dagdelen in deze periode (alleen WMO)</i>	2655	3514
<i>Totaal aantal dagdelen inloop (ca 10-15 per week, ga nu uit van 12,5)</i>	500	500
<i>Prijs per dagdeel (all-in tarief)</i>	€35,66	€28,03

	2019 (04-12)	2020 (01-09)
<i>Gemiddelde tarief gemeente Nijkerk voor dagbesteding per dagdeel</i>	€30,87	€31,58
<i>Aantal unieke cliënten (bij benadering)</i>	170	150
<i>Aanvullende kosten per indicatie, omgerekend naar dagdeel (keukentafelgesprek, administratie, overhead gemeente etc., geschat op 200 euro per ct. per periode van 9 maanden)</i>	€12,81	€ 8,54
<i>Aantal dagdelen bij cliënten die anders individueel begeleid zouden worden. (We houden rekening met 1 dagdeel = 2 uur individuele begeleiding)</i>	262	280
<i>Tariefverschil reguliere begeleiding (2 uur) en dagbesteding</i>	€73,52	€75,21

<i>Tariefverschil reguliere begeleiding omgerekend naar opslag per dagdeel</i>	€7,52	€5,99
<i>Totale kosten gemeente bij financiering p*q per dagdeel</i>	€50,93	€46,10
<i>Totale kosten gemeente bij financiering p*q over periode</i>	€135.207,51	€162.011,95
<i>Totale besparing per periode</i>	€22.007,51	€49.511,95

*Kostenvergelijking subsidie vs. P*Q financiering 04-2019 t/m 09-2020*

Er is meer ruimte voor maatwerk omdat er niet per uur gekeken wordt naar inzet maar per inwoner wat nodig is. Door in te zetten op ontmoeting en sociaal contact tijdens de inloop en op aanvullende vormen van groepsbegeleiding tijdens de geboden dagbesteding is in veel gevallen voorkomen dat mensen een beschikking moesten aanvragen voor de maatwerkvoorziening individuele begeleiding. In die gevallen dat er toch een maatwerkvoorziening naast het WelKOM huis nodig was, kon het aantal begeleidingsuren beperkt gehouden worden. Immers de bezoekers konden primair gezien en gesproken worden in het WelKOM huis. Daarnaast werd er zorgvuldig gekeken of er aanvullend nog wat nodig was, dat we niet konden bieden in het WelKOM huis. Door deze werkwijze te hanteren kan er veel bespaard worden op individuele urenbasis

Zoals eerder benoemd is, kunnen andere kosten optreden als het gaat om mensen met bijvoorbeeld verward gedrag. Dit kan gaan om onveilige situaties, vervuiling, verwaarlozing, overlast, vernieling of verstoring van de openbare orde. Bij het WelKOM huis zijn de afgelopen jaren diverse mensen in beeld geweest, of nog in beeld, die te maken hebben met kenmerken van verward gedrag of mensen die door omstandigheden vatbaar zijn voor destructief gedrag. Deze mensen zijn in beeld en door preventief zorg en aandacht aan deze mensen te besteden, ruimte te bieden voor laagdrempelige inloop of te zorgen voor outreachende ondersteuning. Dit kan in een aanzienlijk aantal gevallen het genoemde verwarde gedrag of de gevolgen daarvan, voorkomen. Dit levert vervolgens een aanzienlijke kostenbesparing op.

In samenwerking met het gebiedsteam hebben inmiddels een 3-tal mensen een briefadres bij ons. Het gaat om mensen die dakloos dreigden te worden. Door ons aanbod van een briefadres behouden deze inwoners hun bijstandsuitkering, toeslagen, zorgverzekering, (schuld)hulpverlening en arbeidscontract. Intussen worden zij op alternatieve manieren gehuisvest door partijen die binnen de gemeente Nijkerk samenwerken rondom de opvang van deze mensen. Indirect helpen wij deze mensen dus om hun leven weer op te bouwen. We zorgen ervoor dat de basisvoorzieningen in stand blijven, waardoor voorkomen wordt dat mensen verder afglijden. Daardoor besparen we op de kosten die dakloosheid met zich meebrengt.

Reactie van ketenpartners:

- "Geen drempel voor inwoners, geen eigen bijdrage, vrijblijvend, geen diagnostiek en hulpvragen op papier wat mensen vaak zo verschrikkelijk vinden."

- "Het is fijn om te weten dat er een plek is waar mensen zonder gedoe terecht kunnen en in goede handen zijn."

- "Minder intensieve ambulante begeleiding nodig."

- "latere duurdere zorg. Als je preventief al veel kunt doen, voorkomt dat ergere klachten in de toekomst."

-“Het bespaart kosten m.b.t. werkzaamheden gebiedsteam en administratieproces. We bereiken de doelgroep zodat ze gehoord en gezien worden. Het voorkomt Eenzaamheid. Ook dit is kostenbesparend, misschien niet direct maar wel in de toekomst.”

8. Risico's voortgang pilot

8.1 Inhoudelijk

Het was bij de start in 2019 lastig in te schatten welke bezoekers het WelKOM huis zouden gaan bezoeken. Omdat er indicatievrij kan worden deelgenomen aan dagbesteding en omdat daarnaast bezoekers drempelloos kunnen inlopen, zijn de bezoekersaantallen minder beheersbaar. De vaardigheden en competenties van onze medewerkers en de kennis van de doelgroep is hier belangrijk in gebleken. We hebben voldoende ondersteuning en maatwerk kunnen bieden. Daarnaast heeft de implementatie van de werkwijze in het WelKOM huis veel energie gevraagd van het team in samenwerking met vrijwilligers en stagiaires. Samen hebben zij dagelijks gezorgd voor een passend dagprogramma en de nodige individuele ondersteuning aan zeer kwetsbare bezoekers. Niet zelden kregen we te maken met bezoekers die instabiel waren en in die toestand het WelKOM huis bezochten. Dat kost veel tijd en inspanning van medewerkers omdat er veel individuele aandacht gaat naar de betreffende persoon in een dergelijke situatie.

8.2 Organisatorisch

De teamsamenstelling in relatie tot de zorgzwaarte van bezoekers was in het concept van het WelKOM huis van tevoren lastig in te schatten. Wat was er nodig aan formatie en teamsamenstelling? Zoals wij al beschreven in het voorgaande is het lastig te voorspellen wie er per dag een bezoek brengt aan het WelKOM huis en wie er deelneemt aan de dagactiviteiten. Daarnaast was het de wens om vraaggericht activiteiten aan te bieden. Uiteraard was het deels bekend wie er vanuit het oude concept van het Dagactiviteitencentrum mee zouden gaan naar het nieuwe concept van het WelKOM huis. Maar het aantal nieuwe bezoekers met een verschillende zorgzwaarte groeide al vanaf de eerste maanden gestaag. Het vraagt veel om hier flexibel op te reageren en om hiervoor de juiste mensen op de juiste dagen in te zetten zodat we de verschillende bezoekers ook de juiste ondersteuning kunnen bieden.

8.3 Financieel

Voortbordurend op het vorige punt, moesten wij qua bedrijfsvoering werken binnen een vastgestelde begroting die was afgeleid van de toegekende subsidie. Daarnaast was er een deel financiën begroot voor deelnemers die op basis van een DBC (ZvW) gebruik maakten van het WelKOM huis. Het totaal aan beschikbare middelen gaf ruimte voor een begroting voor de organisatie waarbinnen de formatie moest worden georganiseerd. In de loop van het tweede halfjaar van 2019 werd al duidelijk dat het gemiddelde aantal bezoekers waarop de toegekende subsidie was vastgesteld, hoger lag. Dit leidde er automatisch toe dat er meer begeleiding nodig was, immers dagelijks moest een grotere groep bezoekers worden ondersteund en geactiveerd in de uitvoering van de diverse dagactiviteiten. Daarnaast kregen we zoals eerder beschreven, regelmatig te maken met bezoekers die in meer of mindere mate decompenseerden met de daarbij behorende gedragsuitingen. Dit vereiste veel individuele aandacht, wat ervoor zorgde dat we op allerlei manieren moesten werken met de inzet van extra handen zoals het inzetten van assistentie door vrijwilligers en stagiaires. Hiermee hebben we tot op heden alles in goede banen kunnen leiden, maar het was bij tijd en wijle absoluut een hele uitdaging.

Om de beperking van de huidige subsidie te illustreren voegen we het volgende kosten/ opbrengsten overzicht toe. Hierin is te zien dat het WelKOM huis weliswaar haar bestaansrecht voor het belangrijkste deel te danken heeft aan de toegekende subsidie vanuit de gemeente Nijkerk, maar daarnaast ook zeer afhankelijk is van andere inkomstenbronnen zoals de ZONMW-subsidie (2019-2020) en DBC (zorgverzekeringswet) inkomsten. De ZONMW-subsidie die we samen met de gemeente Nijkerk hebben aangevraagd, was bedoeld als steun in de rug bij de opstart en het implementeren en borgen van een aantal doelen gericht op een sluitende aanpak rondom personen met verward gedrag. Deze subsidie valt weg medio 2021. Hierover straks meer. Daarnaast zullen de DBC-inkomsten vanaf 1 januari 2022 wegvallen omdat dagbesteding als losse prestatie niet meer is opgenomen in het Zorgprestatiemodel (dit model vervangt het DBC-financieringsmodel vanaf 1 januari 2022) van de Zorgverzekeringswet. Vanaf dat moment zullen mensen die gebruik maken van dagbesteding vallen onder de WMO (bekostigd door de gemeente).

Subsidie ZonMw: Op 26 maart 2019 hebben wij samen met de gemeente Nijkerk bij ZonMw een subsidieaanvraag ingediend met de titel: “Opzetten WelKOM huis in Nijkerk, voor preventie en vroegtijdige signalering van mensen met verward gedrag”. Deze subsidie is aangevraagd om het concept WelKOM huis goed van de grond te krijgen. Met dit project richten wij ons op het opzetten van een inloopvoorziening voor alle burgers van Nijkerk die maatschappelijke of sociale ondersteuning nodig hebben. Het doel van dit project is dat de doelgroep weer kan deelnemen aan de maatschappij. Dit door middel van het aanbieden van ondersteuning op persoonlijke ontwikkeling, het realiseren van een zinvolle dagbesteding en het leren omgaan met kwetsbaarheid. De programmacommissie “*Actieprogramma lokale initiatieven mensen met verward gedrag*” heeft een positief oordeel gegeven over de aanvraag, (financiële) borging en haalbaarheid van het project, het proces wat de cliënt zal volgen en de veiligheid van cliënten en medewerkers. De commissie vindt de wijze waarop er invulling gegeven wordt aan de (financiële) borging en de samenwerking met alle ketenpartners noemenswaardig. Ook is de commissie positief over de substantiële cofinanciering die is opgevoerd binnen het project. De borging, samenwerking en substantiële cofinanciering geven de commissie vertrouwen in een succesvolle uitrol van dit project. De commissie verwacht dat dit project een belangrijke bijdrage kan leveren aan een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag in Nijkerk. Er is in 2020 een financiële verlenging aangevraagd en toegekend voor dit project gezien nog niet alle doelstellingen (zie hoofdstuk 8.1) behaald waren. De subsidie loopt tot 1 juli 2021.

DBC: Deze afkorting staat voor Diagnose-BehandelCombinatie. Een DBC bevat een traject wat een patiënt/cliënt doorloopt als deze een behandeling nodig heeft vanwege een aandoening vanuit een gestelde diagnose. De start loopt vanaf de eerste afspraak bij een ggz-aanbieder tot en met het eindgesprek van de behandeling. De DBC is de basis voor declaratie van behandelactiviteiten richting de zorgverzekeraar. Een DBC is opgebouwd uit patiëntgerichte activiteiten en verrichtingen en aan de tijd die hieraan besteed is, wordt een bepaalde productgroep of verblijfsoort afgeleid. Aan de productgroep en verblijfssoorten zijn tarieven verbonden. De registratie van dagbestedings-activiteiten kan tot op heden onder verantwoording van de regiebehandelaar, plaatsvinden binnen de DBC. Echter zoals eerder beschreven zal vanaf 1 januari 2022 de DBC systematiek worden vervangen door een Zorgprestatiemodel waarin de activiteit dagbesteding niet kan worden gedeclareerd als geleverde prestatie binnen de behandeling. Dat betekent dat alle inwoners van Nijkerk die nu in kader van de behandeling dagbesteding volgen moeten aankloppen bij de gemeente voor een WMO indicatie voor dagbesteding.

In de prognose is uitgegaan van voortgezette, gelijkblijvende subsidiering door de gemeente.

OPBRENGSTEN	2019 (4-12)	2020 (1-12)	Prognose 2021	Prognose 2022
<i>Subsidie inloop (gemeente)</i>	€ 37.500,-	€ 50.000,-	€ 50.000,-	€ 50.000,-
<i>Subsidie dagbesteding (gemeente)</i>	€ 75.000,-	€ 100.000,-	€ 100.000,-	€ 100.000,-
<i>Subsidie ZONMW</i>	€32.437,50	€ 34.495,-	€ 12.870,-	€ 0,-
<i>DBC inkomsten (uur*tarief)</i>	€ 40.465,-	€ 89.082,-	€ 89.082,-	€ 0,-
<i>Overige inkomsten</i>	€ 18.849,10	€ 20.150,08	€ 20.150,08	€ 20.150,08
Totale opbrengsten	€ 204.431,60	€ 293.727,08	€ 272.102,08	€170.150,08

KOSTEN	2019	2020	Prognose 2021	Prognose 2022
<i>Begeleiders dagbesteding</i>	€ 131.387,72	€ 137.126,04	€ 141.925,45	€145.473,59
<i>Teamleider, staf en overig</i>	€ 30.315,95	€37.763,56	€ 39.085,29	€40.062,42
<i>Materiële kosten</i>	€10.284,20	€ 14.977,19	€ 14.977,19	€ 14.977,19
<i>Gebouwkosten (incl. huur/ nuts)</i>	€ 20.772,-	€ 27.696,-	€ 27.696,-	€ 27.696,-
<i>Overhead</i>	€ 9.750,-	€ 13.000,-	€ 13.000,-	€ 13.000,-
<i>Investeringskosten</i>	€ 11.628,-	€ 18.200,-	€ 18.200,-	€ 18.200,-
Totale kosten	€ 214.137,87	€ 248.762,79	€ 254.883,93	€259.409,20
Resultaat	€ -9.706,27	€ 44.964,29	€ 17.218,15	€ -89.259,12

Kosten en opbrengsten WelKOM huis 2019-2020, met prognose t/m 2022

Corona: vanaf medio maart 2020 kregen wij net als de rest van Nederland te maken met de huidige Coronacrisis. Dit gaf in allerlei opzichten uitdagingen. Omdat Corona een feit lijkt te zijn waar wij de komende jaren mee te maken zullen hebben, noemen wij dit hier bij de risico's.

Door onder andere de 1,5 meter maatregel konden er dagelijks minder bezoekers naar het WelKOM huis komen. Ook ontstond er een enorme angst onder onze bezoekers voor dit virus waardoor mensen zichzelf isoleerden. Toch hebben zij ondersteuning en zorg nodig. Daarom hebben we gezocht naar mogelijkheden om onze bezoekers ook in Corona tijden te blijven ondersteunen. Dat is gelukt door een deel van de ondersteuning aan de cliënten, te organiseren buiten de muren van het WelKOM huis. Voorbeelden zijn het doen van activiteiten buitenshuis zoals het wandelen met cliënten, beeldzorg (via telefoon, Teams, etc.) en het werken in kleinere groepen. Ten tweede hebben we een mondkapjeslijn opgezet en zijn deze gaan produceren met mensen die absoluut niet zonder dagbesteding kunnen. Dit om een opname of crisis te voorkomen. Ten derde legde de intensiteit van de outreachende zorg die wij leverden aan bezoekers die thuis kwamen te zitten door de angst voor corona een groot beslag op de beschikbare uren van medewerkers. Tenslotte willen we ook nog benoemen dat het voor medewerkers zelf ook vaak een hele opgave was om een werkwijze te ontwikkelen die Coronaproof was, waardoor men op een zo veilig mogelijke manier kon doorwerken. Dit alles heeft ertoe geleid dat veel tijd en energie vanaf medio maart tot heden is gebruikt om bezoekers zoveel als mogelijk te blijven ondersteunen en om ervoor te zorgen dat het WelKOM-huis als een veilige baken in moeilijke tijden, openbleef voor kwetsbare mensen die het juist in deze periode nog moeilijker kregen. De manier waarop we in Coronatijd toch door zijn gegaan met het aanbieden van activiteiten op een gepaste afstand van 1,5 meter met in acht neming van de nodige veiligheidsmaatregelen, brengt extra kosten met zich mee. Gezien de eerdergenoemde groei van bezoekersaantallen boven het geraamde aantal bezoekers, de gelijk gebleven subsidie en de extra Corona maatregelen, zorgden voor een uitdaging op financieel gebied. Het is ons desondanks gelukt om net kostendekkend te werken. Wel zijn er diverse gesprekken gevoerd met de betrokken beleidsmedewerker

van de gemeente Nijkerk om te onderzoeken of er ruimte was om een uitbreiding van de subsidie te verkrijgen. Gezien de bezuinigingen binnen het Sociaal Domein in de gemeente Nijkerk is dit op dit moment niet mogelijk gebleken.

Bezoekersstop: gezien de gestegen bezoekersaantallen, de Coronamaatregelen en de formatie hebben we op een gegeven moment als organisatie overwogen om te gaan werken met een bezoekersstop. Na overleg hierover met de gemeente Nijkerk hebben we eerst geprobeerd om nieuwe bezoekers door te verwijzen naar andere lokale voorzieningen, voorafgegaan door het nodige afstemmingsoverleg met de begeleidingsgroep in Nijkerk. Deze optie van het doorverwijzen van nieuwe bezoekers lijkt niet van de grond te komen omdat de bestaande voorzieningen in Nijkerk niet zijn ingericht en toegerust op de doelgroep die het WelKOM huis bezoekt. Op het moment dat wij als WelKOM huis een bezoekersstop zouden instellen kunnen nieuwe bezoekers dientengevolge nergens meer terecht. De voorgenomen bezoekersstop is daarom op dit moment nog niet doorgevoerd, maar we zien steeds duidelijker dat we er niet aan ontkomen als we de formatie in het WelKOM huis niet kunnen uitbreiden op korte termijn. Dit heeft natuurlijk weer verband met de beschikbare subsidie, die al langer onder druk staat.

Destijds hebben we deze pilot opgezet als groeimodel. Zoals in de beschikking staat beschreven was het uitgangspunt dat binnen het vastgestelde subsidiebudget gewerkt zou worden. Bij een pilot bestaat echter wel de mogelijkheid om bij gewijzigde taakstellingen de subsidie te wijzigen. Echter merken we dat dit niet zomaar gerealiseerd is. Dit zal zeker een punt van aandacht zijn voor het bestendigen en borgen van het WelKOM huis als we met de gemeente Nijkerk kunnen overgaan tot het vaststellen van een reguliere voorziening.

9. Behoeften omgeving

9.1 Bezoekers

Als we kijken naar de gestegen bezoekersaantallen en ook naar het aantal vaste bezoekers dat blijft terugkomen, is dit een indicator dat we goed hebben ingespeeld op de behoeften van kwetsbare inwoners in de gemeente Nijkerk. Zoals we eerder schreven, hebben we ons activiteitenaanbod vraaggericht aangeboden. Dit is arbeidsintensief maar sluit aan bij de behoeften van bezoekers.

Daarnaast is het voor bezoekers prettig dat ze niet eerst naar het Gebiedsteam hoeven voor een keukentafelgesprek, maar dat ze drempelloos binnen kunnen lopen. Dit sluit in veel gevallen overduidelijk aan bij de behoeften van cliënten: geen stigma en geen afhankelijkheidspositie.

Vooraf zorgmijders, inwoners die allergisch zijn voor het systeem, en mensen zichzelf geen zorg waardig vinden, weten de weg naar het WelKOM huis te vinden. Van deze doelgroep weten wij dat ze bij het horen van de eigen bijdrage al afhaken. Voor hen is een drempelloze voorziening zoals het WelKOM huis een belangrijk om te behouden binnen de gemeente Nijkerk, om zo de verbinding met deze groep te behouden.

9.2 Eenzaamheid en zelfondersteuning

Eenzaamheid is een veel voorkomend probleem. Vanuit de behoefte aan het zoeken naar een invulling voor de eenzaamheid zien we veel bezoekers bij ons binnenkomen. Voor hen is het belangrijke meerwaarde om in contact te komen met mensen waarmee ze een klik ervaren. We zien steeds meer dat mensen ook de contacten buiten het WelKOM huis voortzetten. Zo merken we dat er vriendengroepen ontstaan die met

elkaar wandelen, elkaar bezoeken in de avonden en in de weekenden, met elkaar voetbal kijken, elkaar eens vaker bellen, elkaar ondersteunen bij praktische zaken. Allemaal vanuit het aangaan van het eerste contact, het opbouwen van een relatie en vertrouwen winnen in elkaar. We merken dat mensen hierdoor groeien. Ze voelen zich vaker gehoord en ze doen er weer toe. Dat gevoel is zo belangrijk.

De winst is niet om zelf alle hulp te blijven bieden, maar om inwoners aan elkaar te verbinden en te faciliteren in wat ze nodig hebben. We verbinden hulpvragen van bezoekers en proberen ze koppelen. Voorbeeld: hulpvraag 1: iemand wilde graag nuttig bezig zijn en gaf aan goed te zijn in ordenen. Hulpvraag 2: ik heb 3 vuilniszakken met post en kom hier niet doorheen. Door deze hulpvragen samen te brengen hebben wij als begeleiding gefaciliteerd in ruimte en hebben deze bezoekers elkaar geholpen.

9.3 Medewerkers en ketenpartners

Medewerkers: een voordeel van de werkwijze in het WelKOM huis is de financiering. Dit is niet het QxP model waarin de administratieve lasten hoger zijn, maar gebaseerd op een gemiddeld aantal bezoekers per dag en per week. Alleen de bezoekersaantallen worden bijgehouden. In ons plan van aanpak hebben we bij de start van het WelKOM huis al vermeld, dat dit het werkplezier van medewerker vergroot omdat ze zich op die manier meer kunnen bezighouden met de primaire begeleidingstaken.

Reacties vanuit ketenpartners:

“Terugkoppeling vanuit inwoners die doorverwezen zijn waren hier tevreden over.”

“Deze plek vervult de behoefte in het makkelijk doorverwijzen van inwoners”.

“Ja, ze leveren echt maatwerk. Denken goed mee wat passend is voor een bezoeker”.

“Als gebiedsteam hebben we de mogelijkheid om MDO's te organiseren in het WelKOM huis. Dat is erg fijn en goed voor de samenwerking”.

“Ik vind het mooi om te merken dat het WelKOM huis inspeelt op de behoefte vanuit de doelgroep en de ketenpartners”.

“De mogelijkheid van een inloophuis voor ambulante teams, politie, bemoeizorg enz. Is erg fijn en ontzorgend.

“Veel inwoners die anders geen plek hadden gehad kunnen hiernaartoe. Juist in coronatijd blijven jullie open en kijken naar wat wel kan. Dat is TOP!”

“Ontschot, laagdrempelig, gastvrij, voor iedereen, bijv. Ook voor familieleden van inwoners waar het niet goed mee gaat wat echt uniek is. Tijdens corona ontzettend veel betekend voor inwoners waardoor er minder escalaties waren. Out of the box werken en vraaggericht werken. Zowel richting gemeente als richting inwoner.”

“Het WelKOM huis is zichtbaar en laagdrempelig. Ambulante begeleiders zijn ook zichtbaar en dat werkt prettig. Begeleiding is outreachend en kunnen opname in een instelling helpen voorkomen.”

“Activiteiten op maat, zonder beschikking en zonder eigen bijdrage.”

“Een opening in de weekenden en avonden zou wat mij betreft nog een toevoeging kunnen zijn. En ik vraag me soms wel eens af of jullie geen groter pand zouden mogen hebben ;) jullie groeien er volgens mij bijna uit! Dit is overigens wel de perfecte locatie”.

10. Mogelijkheden bredere aanpak

De gehanteerde aanpak met betrekking tot de financiering, zou kunnen worden doorgetrokken naar het ambulante werk en voor andere dagbestedingslocaties in de gemeente Nijkerk. Als we kijken naar het ambulante werk zien we dat er nu gewerkt wordt met een beschikking voor een aantal uren begeleiding per week. In werkelijkheid zien we de begeleidingsbehoefte van cliënten in het ambulante werk fluctueren. Een andere manier van financieren die zou aansluiten bij deze schommeling in begeleidingsbehoefte is de lumpsum financiering waarbij je voor een vastgestelde groep cliënten op basis van historische cijfers een gemiddeld aantal begeleidingsuren per persoon per week vaststelt. Op basis hiervan wordt een lumpsum bedrag voor een vastgesteld aantal personen bepaald. Het Gebiedsteam verwijst mensen door naar de begeleidingsorganisatie zonder een urenbeschikking vast te stellen. Zij stellen enkel het recht op ondersteuning vast. Voor de betreffende organisatie zitten voor- en nadelen aan de werkwijze met een lumpsum budget, maar ervaringen uit omliggende gemeenten leren ons dat deze manier van werken uiteindelijk zowel voor cliënten, gemeenten en zorgorganisaties een win-win situatie oplevert. Deze manier van bekostigen van de ondersteuning van kwetsbare burgers kan ook worden toegepast voor cliënten die recht hebben op begeleiding in groepsverband.

De gehanteerde aanpak qua zorginhoud zou bij voorkeur kunnen worden verbreed tot samenwerkingsverbanden in netwerkorganisaties in het Sociaal Domein. Waar nu het WelKOM huis gefaciliteerd wordt door één organisatie, kan bijvoorbeeld een pilot worden opgezet in een samenwerkingsverband van meerdere organisaties die gezamenlijk een drempelloos zorg- en ondersteuningsaanbod leveren met een breed pallet aan specialismen. In het WelKOM huis komen inloop/dagopvang, begeleiding, ambulante woonbegeleiding en behandeling (FACT) integraal samen onder één dak. Op een vergelijkbare wijze kan een initiatief worden opgezet waar het lokale welzijnswerk, het sociaal maatschappelijk werk, begeleiding, bemoeizorg en behandeling (POH-GGZ) samenkomen. Netwerkorganisaties leveren de nodigen specialisten en zorgen met elkaar voor verdeling van de bijbehorende financiële middelen.

Aanbevelingen van Ketenpartners zijn vooral: Uitbreiding door grotere ruimte (hierdoor ook meer prikkelarme ruimtes creëren). Uitbreiding van capaciteit (hierdoor ook meer ruimte voor outreachend werken)

11. Meerwaarde – Enquête doelgroep 2021

Om te toetsen wat de meerwaarde is van het WelKOM huis, hebben we een enquête gehouden onder onze bezoekers. We zullen in dit hoofdstuk de doelgroep beschrijven, het doel van onderzoek beschrijven en een samenvatting geven van het resultaat van het onderzoek. In bijlage worden de resultaten uitgebreider uitgelicht.

11.1 Doelgroep

Hierbij de beschrijving van de doelgroep, waarbij we de landelijke definitie van personen met verward gedrag.

Het gaat om mensen die grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Het gaat vaak om mensen met verschillende aandoeningen of beperkingen (psychiatrie, verslaving, lvb, dementie), veelal in combinatie met verschillende levensproblemen (schulden, dakloosheid, werkloosheid, verlies van dierbaren, gebrek aan participatie, onverzekerd zijn, illegaliteit etc.) Door verschillende omstandigheden kan de situatie ontstaan dat zij eenmalig of chronisch in problemen komen, grip op hun leven verliezen en daardoor overlast veroorzaken of zelfs in het strafrechtelijk circuit belanden.

Personen met verward gedrag zijn dus mensen die mogelijk gewelddadig/gevaarlijk en/of verdachte zijn maar ook de niet gevaarlijke personen met psychosociale/ cognitieve en/of psychiatrische problematiek.

Het gaat vaak om 'stille' problematiek gepaard met eenzaamheid, licht verstandelijke beperking, angsten en depressies.

Veel mensen (met of zonder beperkingen) verkeren in een sociaal isolement. Daarnaast hebben zij geen of weinig dag invulling. Deze situatie heeft negatieve consequenties: mensen ervaren geen voldoening, geen dag-structuur of zelfs een dag-nachtritme dat uit balans raakt. Er is sprake van verveling, soms zelfs overlast, verslaving of depressie. Er ontstaat een negatieve spiraal waardoor beperkingen eerder versterkt worden dan verminderen.

Vanaf 6 april hebben we vragenlijst uitgereikt aan de bezoekers die het WelKOM huis fysiek bezocht hebben. Vanwege de besmettingen die een aantal direct betrokkenen van het WelKOM huis hebben geraakt, hebben we dit helaas niet eerder kunnen doen.

Mede hierdoor en andere actuele perikelen rondom corona (cijfers, angst voor besmetting, angst omtrent vaccinaties, etc.), zie je dat het aantal mensen wat fysiek het WelKOM huis bezocht hebben lager ligt dan normaal. We spreken dan over de periode maart tot heden (peildatum 4 mei 2021). Wat ertoe geleid heeft dat we slechts 20 vragenlijsten hebben kunnen uitreiken.

Aantal uitgereikte vragenlijsten	20
Aantal bezoekers die niet aan enquête mee willen doen	8
Aantal retour ontvangen vragenlijst (respondenten)	12

Desalniettemin denken we dat het aantal respondenten voldoende is om een representatief antwoord te geven op de vraag wat de meerwaarde is van het WelKOM huis voor haar bezoekers. Dit omdat we in de beantwoording op de kernvragen vaak (bijna) identieke antwoorden hebben gekregen.

De samenstelling van de groep respondenten ziet er als volgt uit:

Geslacht	
Man	7
Vrouw	5
Anders	0
Niet van toepassing	0

Leeftijd	
18 – 24	0
25 – 34	0
35 – 44	2
45 – 54	4
55 – 64	4
65 – 74	2
75 en ouder	0

11.2 Doel van het onderzoek

Dit onderzoek heeft een aantal doelen, wetende:

- het onderzoeken wat de toegevoegde waarde is van het WelKOM huis in het herstel en herstelproces van de bezoeker;
- met welke hulpvraag komt een bezoeker bij het WelKOM huis en welke rol speelt het WelKOM huis in de beantwoording hiervan.

Uit deze doelen vloeien de volgende (kern)vragen:

- Hoe ziet jouw week eruit zonder het Wel KOM huis?
- Welke hulpvraag van jou is door het bezoeken van het WelKOM huis beantwoord?
- Ben je tevreden over ons aanbod en op welke gebieden zouden we je kunnen helpen c.q. ondersteunen?
- Ben je tevreden over onze openingstijden en heb je behoefte aan een weekendopenstelling?
- Zou je willen dat je familie en/of naasten betrokken wordt en welke wijze zou dit kunnen?
- Wat is voor jou de meerwaarde van het WelKOM huis?

Aan deze (kern)vragen hebben we samen met een lid van de cliëntenraad van GGz Centraal de vragenlijst opgesteld.

11.3 Resultaten van het onderzoek

Uit de antwoorden blijkt dat de meeste respondenten mee zijn gekomen vanuit DAC Nijkerk. Daarnaast blijkt dat de coronapandemie en de lockdown er toe bijgedragen hebben dat in 2020 ongeveer een derde van de respondenten het WelKOM huis hebben gevonden, dit vooral dan via een mede-bezoeker of behandelaar/begeleider.

Zonder het WelKOM huis zie je dat de respondenten thuis zitten, al dan niet alleen. Dat zij vaker eenzaamheid ervaren. Niet naar buiten gaan en niet in contact komen met andere mensen. Ze geven aan niet gemotiveerd zijn om dingen te ondernemen en mede daardoor hun structuur te verliezen. De respondenten geven in hun respons aan hierop antwoorden te vinden bij het WelKOM huis, maar ook dat zij zich nuttig maken en iets om handen hebben.

Uit de antwoorden blijkt dat een meerderheid van de respondenten tevreden te zijn over en bekend te zijn met de activiteiten die aangeboden worden. Wel wordt er aangegeven dat er behoefte is aan ondersteuning op het gebied van wonen, financiën, post, leefstijl, job coaching en het opbouwen van een netwerk.

Over de openingstijden zijn de respondenten zeer tevreden en over een weekend openstelling voor verdeeld gedacht. Indien er een weekend openstelling komt, dan gaat volgens de respondenten de voorkeur uit naar de zaterdag en de zondagmiddag.

Een duidelijke meerderheid van respondenten geeft aan geen betrokkenheid van familie en/of naasten te willen. Ook is er niet aangegeven hoe eventueel die betrokken vormgegeven zou kunnen worden.

Respondenten zijn over het algemeen tevreden over de begeleiding, zij geven aan zich meestal gezien en begrepen te worden. Uit de antwoorden blijkt dat zij zich meestal veilig voelen en de respondenten geven aan dat zij vinden dat er meestal tot altijd voldoende begeleiding aanwezig is.

Als eindcijfer krijgt het WelKOM huis gemiddeld een 8,5 en geven de respondenten dat zij waarschijnlijk wel het WelKOM huis bij anderen zullen aanbevelen.

Slotsum, op de vraag wat voor de respondenten de meerwaarde van het WelKOM huis is. Dan ligt dit op het gebied van het aangaan sociale contacten c.q. onder de mensen zijn, tegengaan eenzaamheid, afleiding vinden en het bezig zijn c.q. in beweging zijn.

12. Conclusie en aanbeveling

Dit evaluatierapport is beschreven naar aanleiding van de subsidiebeschikking met kenmerk 0000000192a9/ 44880. In de subsidiebeschikking staat beschreven dat voor juni 2021 een uitgebreide evaluatie opgesteld moet worden ten behoeve van het college van Nijkerk.

Bij de doelstelling gaat het om het ondersteunen van de doelgroep 'personen met verward gedrag' bij persoonlijke ontwikkeling, bij een zinvolle dagbesteding en bij het leren omgaan met de eigen kwetsbaarheid met als resultaat om weer deel te kunnen nemen aan de maatschappij. De bouwstenen zijn:

1. *Inbreng van personen met verward gedrag en hun omgeving.* Dit omvat onder meer outreachend werken en het aanbieden van de crisis-/hulpkaart;
2. *Preventie en levensstructuur.* Preventie om te voorkomen dat problematiek zwaarder wordt of om te voorkomen dat terugval plaats vindt;
3. *vroegtijdige signalering.* Dit omvat doormelding aan behandelaar en/of een van de gemeentelijke teams in het sociaal domein. De inwoner wordt daarover geïnformeerd. Voor synergie tussen behandeling en ondersteuning maakt het FACT-team gebruik van werkruimte binnen de inloopvoorziening;
4. *passende ondersteuning*
5. *informatievoorziening.*

Zoals u in het rapport hebt kunnen lezen is in de afgelopen jaren hard gewerkt aan de hierboven genoemde doelstellingen, waarbij wij de conclusie trekken dat dit zeer goed ontwikkeld is met een positieve uitkomst. Zoals u in de cijfers ziet is er een toename in de bezoekersaantallen en kunnen we concluderen dat onze werkwijze een methode is die aansluit bij de doelgroep 'personen met verward gedrag'.

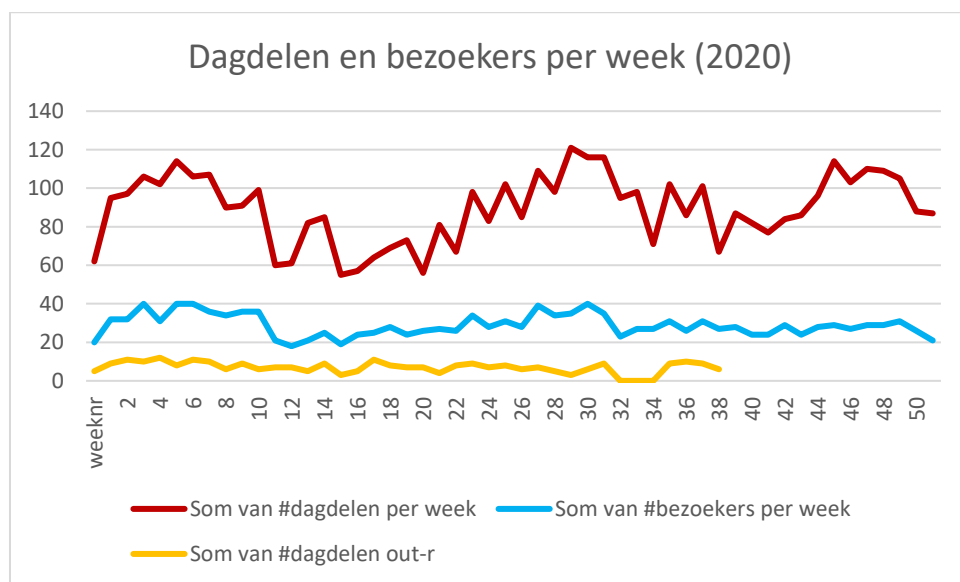
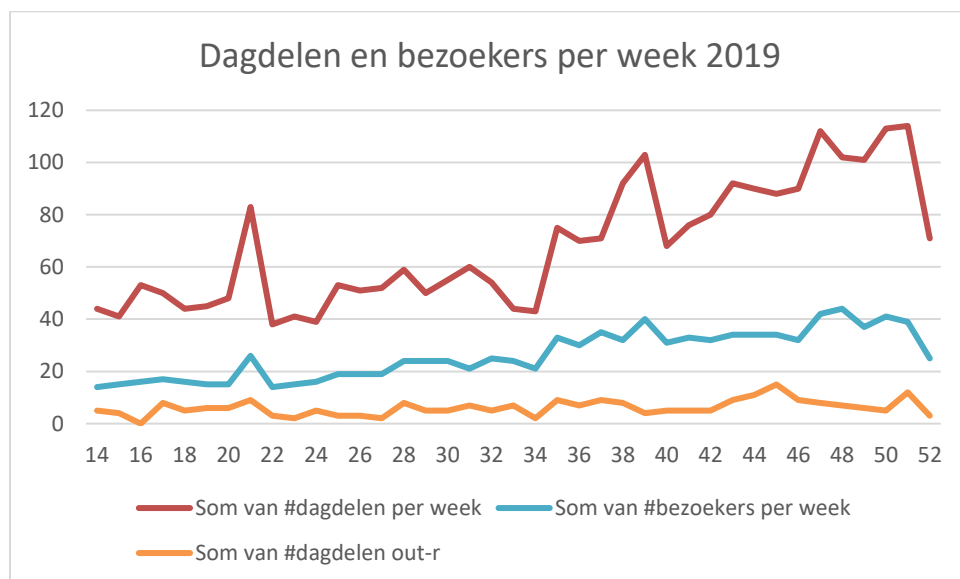
We kunnen vaststellen dat er meer behoefte is aan ons concept dan vooraf is bedacht. Inhoudelijk zien we dat er veel vraag is geweest en dat er met ketenpartners beter wordt samengewerkt rondom voorkomende casuïstiek. We weten elkaar beter te vinden en helpen elkaar waar nodig met als doel om deze doelgroep nog beter te bedienen. Organisatorisch is het een hele uitdaging geweest om mee te bewegen met alle acute zorgvragen die op ons af zijn gekomen. Dit vroeg om veel creativiteit, flexibiliteit en vooral een sterke mentaliteit. Van begeleiders tot ervaringsdeskundigen, vrijwilligers en bezoekers vormen wij een inclusieve samenleving waar ondersteuning wordt geboden volgens maatschappelijke normen en waarden en waar verdraagzaamheid en respect hoog in het vaandel staan. Financieel gezien hebben we het in de afgelopen jaren kunnen redden met de verleende subsidie, mede aangevuld door de subsidie van ZonMw en deels de bekostiging vanuit DBC. Het gemiddeld aantal bezoekers hadden we bij de start van het WelKOM huis begroot op 64 bezoekersdagdelen per week. Daarop is de verleende subsidie ook gebaseerd. We zien dat het gemiddeld aantal bezoekers echter hoger uitvalt, in het afgelopen jaar waren dat er gemiddeld 84 bezoekersdagdelen per week. Dat betekent dat we in het Q*P financieringsmodel een hogere financiering zouden hebben genoten dan in de huidige toegekende subsidie op basis van het ingeschatte gemiddelde

van 64 bezoekersdagdelen per week. Daartegenover staat onze visie dat de huidige wijze van financiering beter past bij de doelgroep die we bedienen. We bedienen nu een doelgroep die anders minder goed of niet in beeld was geweest. Juist die doelgroep is het ons om te doen! De aanbeveling is dan ook om met elkaar het gesprek te voeren over onze gezamenlijke missie en visie ten aanzien van deze doelgroep en om te komen tot een structurele borging van het WelKOM huis in de gemeente Nijkerk met een passende subsidie.

Bijlage 1 - Kwantitatieve data WelKOM huis 2019 en 2020

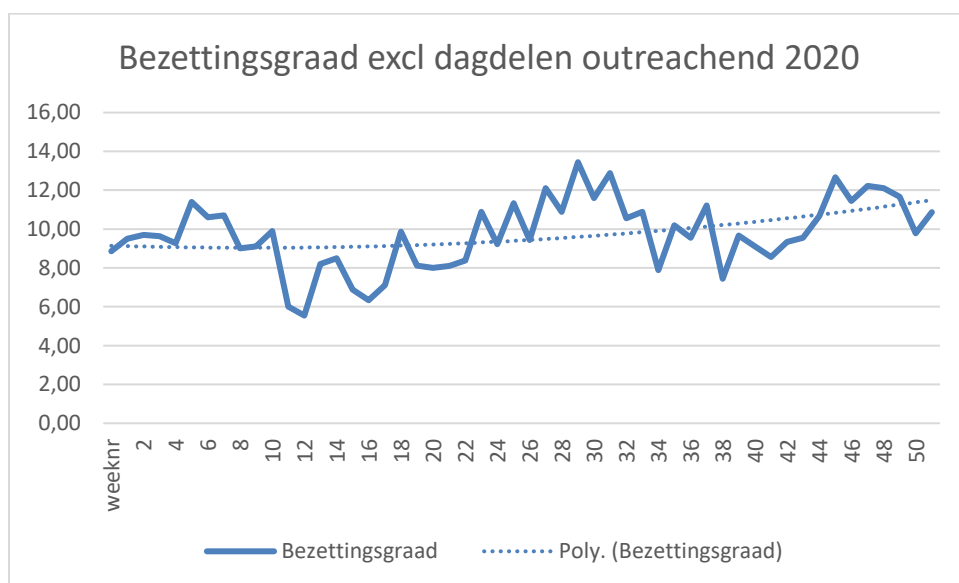
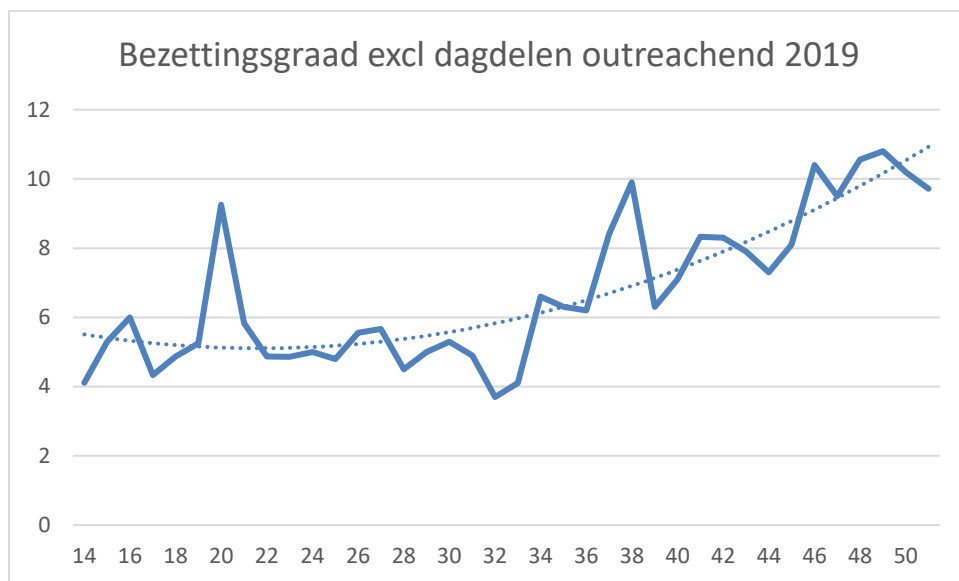
A. Dagdelen en bezoekers per week

In deze bijlage zijn enkele kengetallen opgenomen ter ondersteuning van de evaluatierapportage. Alle gegevens hebben betrekking op het jaar 2019 en 2020, vanaf de start van het project in 2019 (week 14). Hierin zijn alleen door de gemeente gefinancierde cliënten meegenomen. Bezoekers waarbij dagbesteding bijvoorbeeld via de DBC wordt gefinancierd vindt je in deze overzichten niet terug.

Som van #dagdelen per week is het totaal aantal dagdelen wat afgenomen is, inclusief outreachend. De outreachende dagdelen zijn daarnaast ook apart weergegeven.

B. Bezettingsgraad

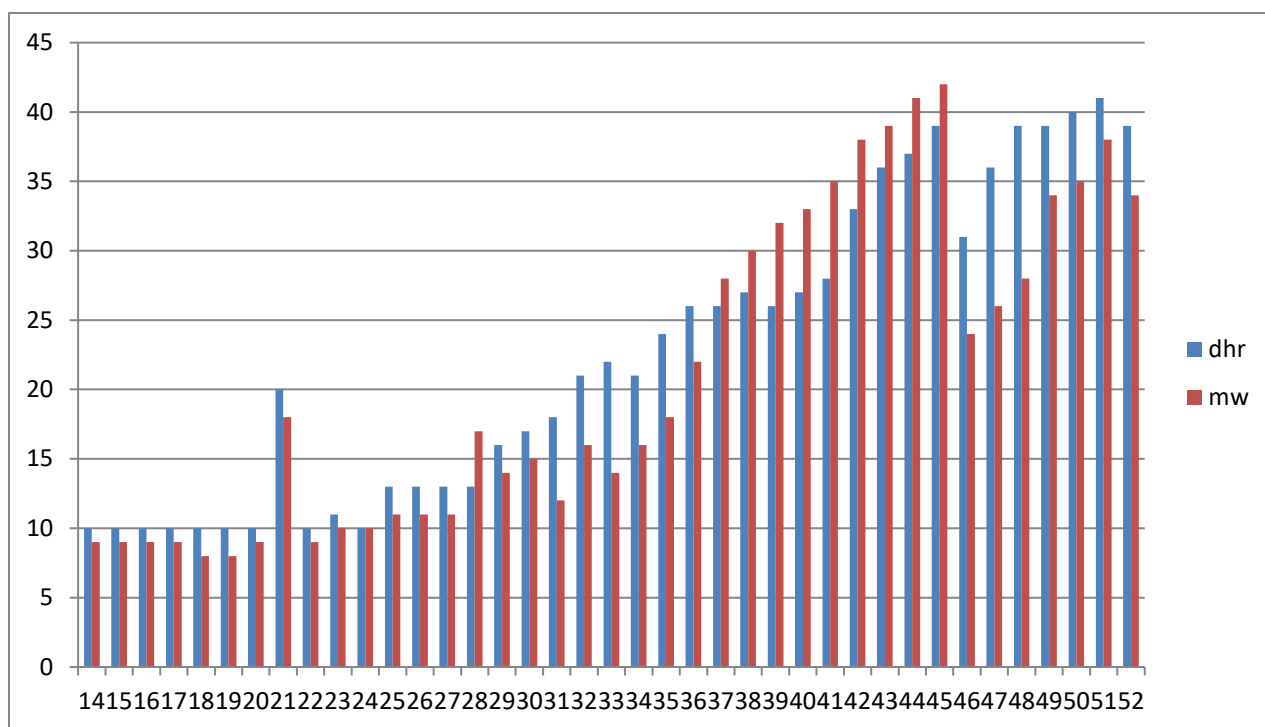
De bezettingsgraad is de som van #dagdelen per week, gedeeld door het aantal dagdelen dat het WelKOMhuis in de betreffende week geopend was. In deze grafiek zijn de outreachende dagdelen buiten beschouwing gelaten. Voor een goed overzicht van het verloop is een trendlijn toegevoegd.

C. Leeftijd en geslacht bezoekers

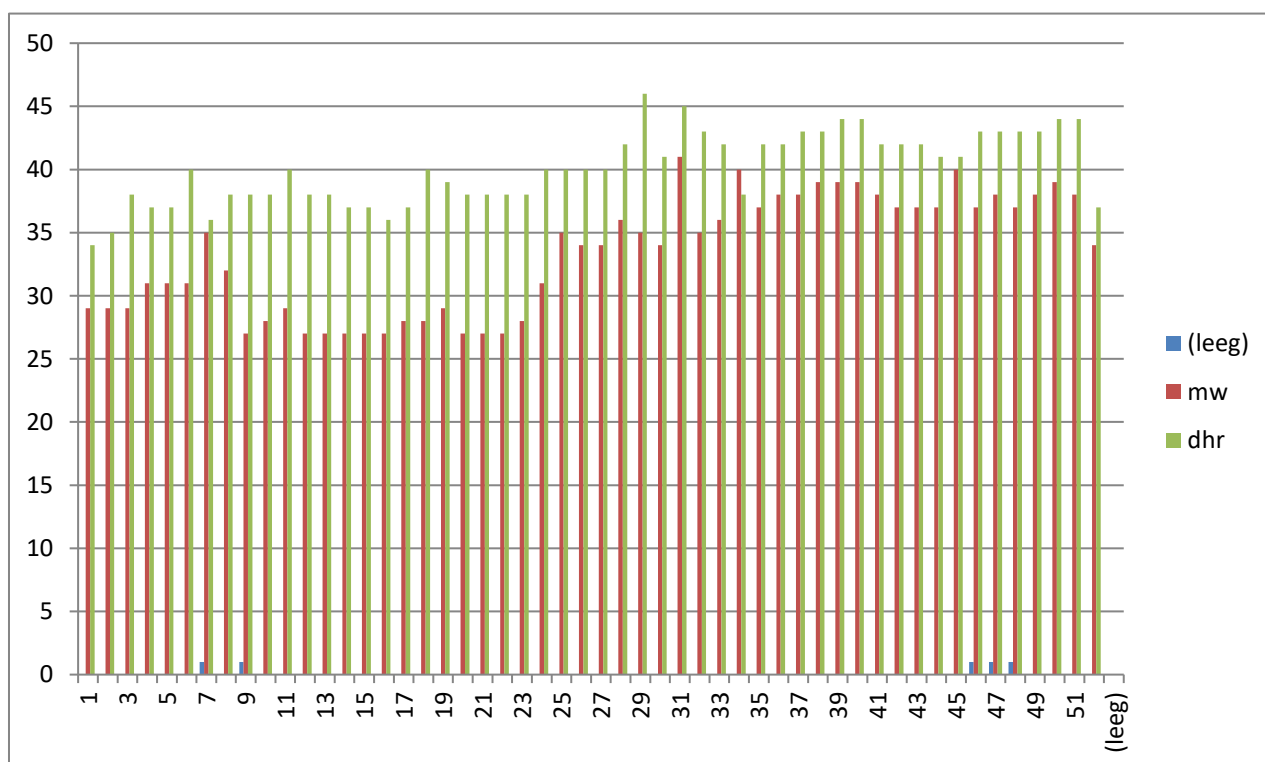
Aantal van Naam	Kolom labels				
Rij labels	(leeg)	dhr.	mw.	Eindtotaal	
#N/B		12	32	59	103
<20 jaar			1		1
>80 jaar			2	2	4
20-29 jaar	1	2	5		8
30-39 jaar		7	3		10
40-49 jaar	1	14	4		19
50-59 jaar	1	5	6		12
60-69 jaar		5	5		10
70-79 jaar		2	1		3
Eindtotaal 2019		15	70	85	170

Aantal van Naam	Kolomlabels				
Rijlabels	dhr.	mw.	(leeg)	Eindtotaal	
>80 jaar	3	2			5
20-29 jaar	4	4			8
30-39 jaar	4	1			5
40-49 jaar	11	8			19
50-59 jaar	7	8			15
60-69 jaar	6	10			16
70-79 jaar	2	1			3
#N/B	24	28	3		55
Eindtotaal 2020	61	62	3		126

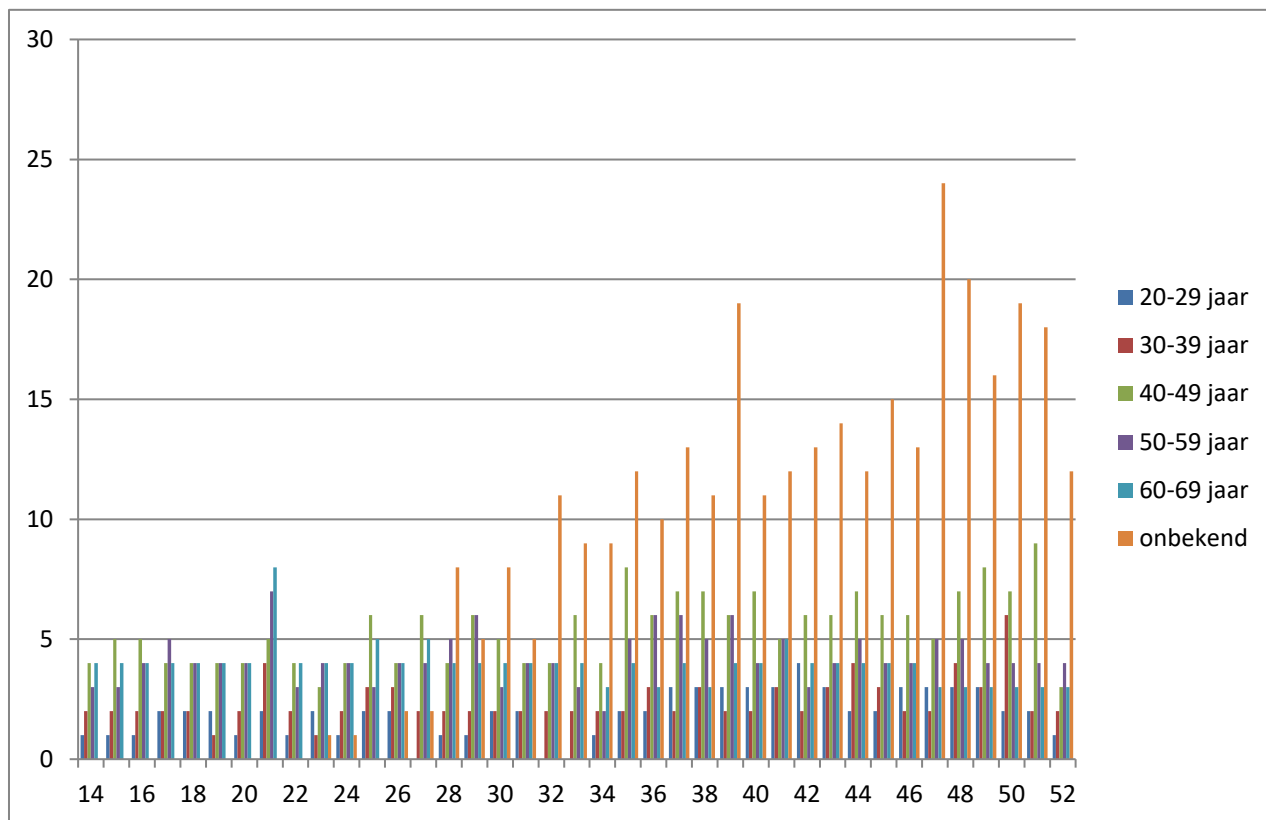
In deze tabellen zijn alle unieke WMO-cliënten weergegeven naar leeftijdsklasse en geslacht (M/ V). Van een aantal bezoekers is het geslacht en/ of de leeftijd niet bekend. (O). Deze bezoekers zijn bijvoorbeeld maar 1 of enkele keren geweest. Daarnaast wil niet iedereen zijn/ haar leeftijd opgeven. Dat gebeurt pas wanneer er een wederzijds vertrouwen is.

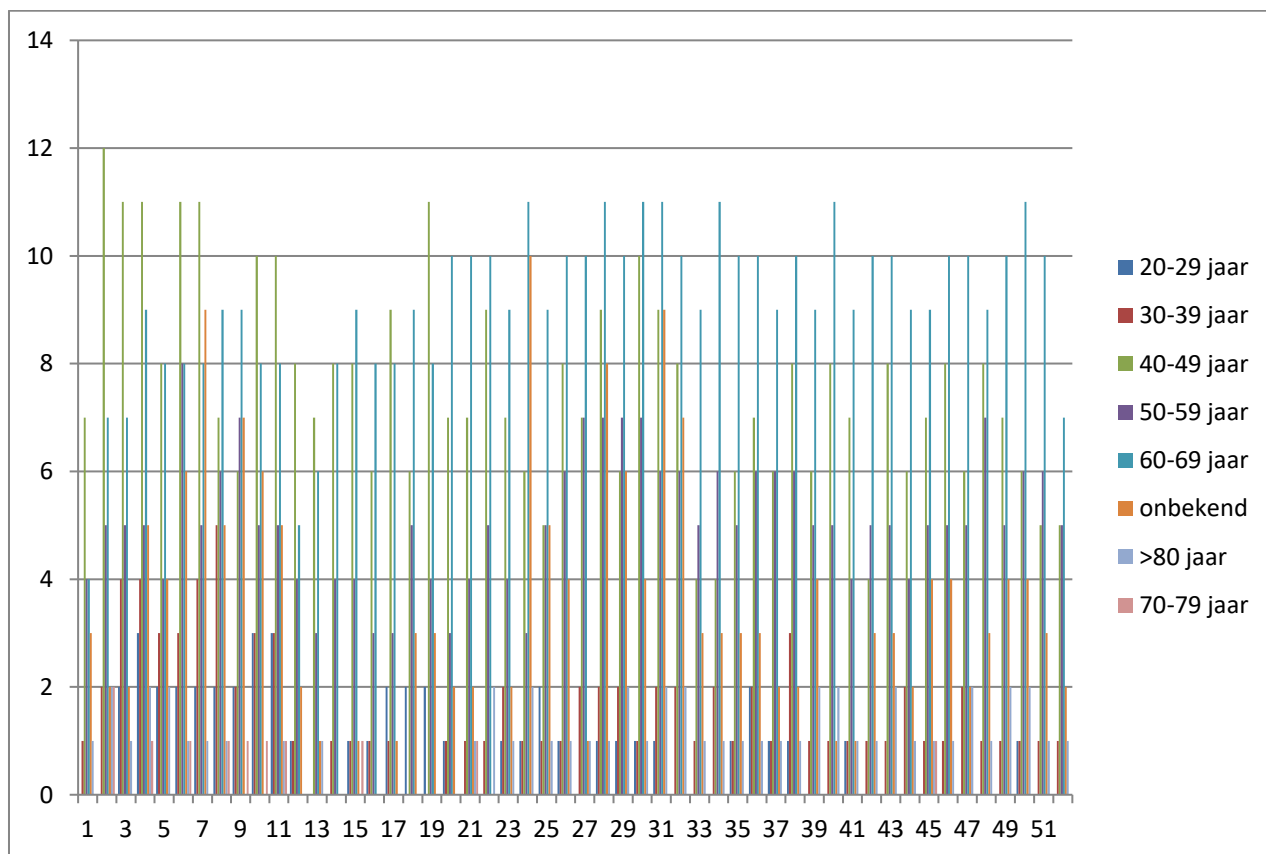
Overzicht aantallen bezoekers per week naar geslacht **2019**

Overzicht aantallen bezoekers per week naar geslacht **2020**

Overzicht aantallen bezoekers per week naar leeftijdsklasse **2019**

Overzicht aantallen bezoekers per week naar leeftijdsklasse **2020**

Bijlage 2 - Uitwerking resultaten bezoekersenquête 2021

Het onderzoek bestaat uit een aantal thema's, wetende:

- kennismaking;
- het WelKOM huis;
- begeleiding;
- algemene mening over het WelKOM huis

Per thema zullen de uitslagen behandeld worden.

Thema: kennismaking

Uit het onderzoek blijkt dat de meeste respondenten vanaf de start van het project (58%) bij het WelKOM huis komen. In 2020 hebben 34% van de respondenten het WelKOM huis gevonden, belangrijke reden hiervoor is de lockdown. De overige respondenten (8%) zijn in 2021 bij het WelKOM huis binnengekomen. De respondenten hebben het WelKOM huis weten te via:

- DAC Nijkerk (50%)
- gemeente (8%)
- behandelaar of begeleider (17%)
- een maatschappelijke organisatie (8%);
- mede-bezoeker (17%)

De grootste groep respondenten (58%) komen vier tot zes dagdelen per week bij het WelKOM huis. Een kwart van de respondenten komen twee tot driedagdelen. De overige groep komt één dagdeel (8%) of zeven of meer dagdelen (8%). De tijd die respondenten bij WelKOM huis besteden, wordt besteedt aan de volgende activiteiten:

- arbeidsmatige dagbesteding (30%);
- creatieve activiteiten (5%);
- handwerken (5%);
- bezoek inloop (25%);
- kook- en/of bakactiviteit (10%);
- spelactiviteiten (5%);
- sportactiviteiten (5%);
- anders, zoals gebruik computers of anderen helpen bij computerproblemen/ -vragen (15%).

De volgende vragen zijn ook gesteld:

- Hoe ziet jouw week eruit zonder het WelKOM huis?
- Welke hulpvraag van jou is door het bezoeken van het WelKOM huis beantwoord?

Op de eerste vraag antwoorden de respondenten dat zij thuis zitten, al dan niet door de Lock down. Vaak alleen zijn. En niet altijd gemotiveerd zijn om in beweging komen of dingen te doen. Reacties die de respondenten geven zijn:

- Zonder het WelKOM huis zit ik alleen thuis of met mijn "kwetsbare" kinderen;
- Door coronasluitingen is het nogal saai;
- Geen motivatie om de deur uit te gaan en in beweging te komen;
- Door pandemie vaker bij WelKOM huis, anders genoeg werk binnen ggz;
- Saai, zou anders andere dingen doen;
- Zit thuis. Slapen. Heb wel vrijwilligerswerk bij bieb;
- Zonder WelKOM huis kan ik niet verder, omdat ik alleen ben;
- Zit langdurig op de bank, heb de televisie aan en rommel op mijn iPad;
- Ben veel alleen;
- Thuis op de bank.

Op de vraag over de hulpvraag geven de respondenten (67%) onder andere aan dat zij afleiding zoeken, zich nuttig willen maken en niet alleen willen zijn.

Reacties die de respondenten geven zijn:

- Afleiding vinden;
- Nuttig maken
- Iets om handig hebben, bij voorkeur iets arbeidsmatigs;
- Hulp bij computerproblemen;
- Bij start structuur en fysieke klachten overwinnen. Momenteel motivatie om in beweging te komen;
- Het niet alleen zijn;
- Hulp-op-verzoek;
- Opdoen van sociale contacten;
- Voorzien van weekstructuur;
- Tegengaan eenzaamheid;
- Tussen de mensen zijn;
- Dagstructuur.

Van de respondenten heeft 67% deze vraag beantwoord, 25% heeft deze vraag niet beantwoord en 8% weet het niet.

Thema: het WelKOM huis

Bij dit thema zijn er vragen gesteld over het aanbod, openingstijden, betrokkenheid van naasten en wat de meerwaarde is van het WelKOM huis.

Aanbod

Meeste respondenten (83%) geven aan bekend te zijn met het aanbod en de rest van de respondenten (17%) geeft aan niet bekend te zijn. Van de respondenten geven 83% aan tevreden te zijn over het aanbod en 17% van de respondenten geeft aan niet tevreden te zijn.

Op de vraag op welke gebieden de bezoekers meer geholpen zouden willen worden, geeft 50% aan op de volgende gebieden meer geholpen te willen worden:

- financiën/ budgetteren;
- beantwoorden post;
- voeding;
- stappen naar werk/ job coaching;
- wonen/ huishouding;
- opbouwen netwerk;
- anders, zoals communicatie workshops, assertiviteitscursus en OMA-cursus (omgaan met agressie).

Op de vraag welke activiteiten ontbreken, geeft 67% van de respondenten aan:

- creatieve activiteiten;
- cursussen;
- groenvoorziening;
- handwerken;
- houtbewerking;
- sportactiviteiten;
- spelactiviteiten;
- anders, zoals EHBO-cursus, muzikale activiteit en bingo.

Openingstijden

Respondenten geven in meerderheid (92%) aan tevreden te zijn over de openingstijden, echter 8% geeft aan niet tevreden te zijn.

Van de respondenten heeft 36% behoefte te hebben aan een weekend openstelling, 45% van de respondenten niet en 18% weet het niet. Op de vraag welke moment c.q. dagdelen de voorkeur heeft, reageren 58% van de respondenten met:

Zaterdagochtend	20% (12%)
Zaterdagmiddag	40% (23%)
Zondagochtend	0% (0%)
Zondagmiddag	40% (23%)

Betrokkenheid van naasten

Van de respondenten geeft 75% aan dat zij geen betrokkenheid willen van familie en/of naasten en 25% van de respondenten weet het niet.

Op de vraag op welke wijze de naasten betrokken kunnen worden, is geen respons gegeven.

Meerwaarde van het WelKOM huis

De meerwaarde voor de respondenten liggen op het gebied van:

- sociale contacten c.q. onder de mensen zijn;
- tegengaan eenzaamheid
- afleiding vinden;
- bezig zijn c.q. in beweging zijn.

Reacties zijn:

- ben lekker bezig;
- onder de mensen zijn;
- buurthuis/ dorpshuis;
- in beweging komen;
- menselijk contact;
- een ieder voelt zich thuis;
- zonder stigma;
- mensen zien;
- afleiding;
- gezelligheid;
- samen sterker;
- een reden om de deur uit te gaan;
- contact leggen met andere mensen;
- sociale contacten;
- het welkom zijn.

Thema: begeleiding

Over de begeleiding zijn een zestal vragen gesteld, wetende:

Heeft de begeleiding voldoende tijd en aandacht voor je?

Nooit	0%
Soms	8%
Meestal	50%
Altijd	42%

Begrijpt de begeleiding wat jouw problematiek is?

Nooit	0%
Soms	33%
Meestal	58%
Altijd	8%

Motiveert de begeleiding jou voldoende om deel te nemen aan de activiteiten?

Nooit	8%
Soms	0%
Meestal	67%
Altijd	25%

Zorgt de begeleiding voor een veilige sfeer binnen het WelKOM huis?

Nooit	0%
Soms	8%
Meestal	42%
Altijd	50%

Is er genoeg begeleiding aanwezig op de inloop?

Nooit	0%
Soms	0%
Meestal	42%
Altijd	58%

Is er genoeg begeleiding aanwezig in de KOM-ruimte (arbeidsmatige dagbesteding)?

Nooit	0%
Soms	30%
Meestal	40%
Altijd	30%

Een aantal respondenten hebben de volgende reacties gegeven op de begeleiding:

- Gewoon vriendelijk;
- Begeleiders kunnen omgaan met mensen. Heel belangrijk;
- Ik vind het prettig dat er ervaringsdeskundigen zijn, goed voor patiënten binnen de ggz.

Thema: algemene mening over het WelKOM huis

Als slotsom hebben we de bezoekers een tweetal vragen gesteld, wetende welk cijfer geef je het WelKOM huis en zou je het WelKOM huis aanbevelen bij andere mensen.

Gemiddelde cijfer wat de respondenten het WelKOM huis geven is afgerond een 8,5:

Cijfer	Aantal
7	3
8	2
9	5
10	2

Van de respondenten geeft 58% aan het WelKOM huis waarschijnlijk wel aan te bevelen, het restant (33%) geeft aan dit beslist wel te doen.

De overige 8% geeft aan het WelKOM huis beslist niet aan te bevelen.¹

¹ De vraag is of de respondent of respondenten deze vraag juist hebben ingevuld, aangezien de respondenten of respondent het WelKOM huis met een eindcijfer van 7 of hoger beoordeeld hebben.